

**ИЗВЕШТАЈ О САМОВРЕДНОВАЊУ СПЕЦИЈАЛИСТИЧКИХ АКАДЕМСКОХ СТУДИЈА ИНДУСТРИЈСКА
ФАРМАЦИЈА**

Стандард 4. Квалитет студијског програма

4.1. Високошколска установа редовно и систематски проверава и, по потреби, изнова одређује:

- циљеве студијског програма и њихову усклађеност са циљевима високошколске установе;
- структуру и садржај студијског програма у погледу односа општеобразовних, научно и стручно-апликативних и теоријско-методолошких дисциплина;
- радно оптерећење студената мерено бројем ЕСПБ бодова;

исходе и стручност које добијају студенти када заврше студије и могућности запошљавања и даљег школовања.

У оквиру специјалистичких академских студија, акредитован је студијски програм Индустријска фармација на српском језику (у периоду од 2013. до 2017. године).

На енглеском језику акредитовано је студијски програма специјалистичких академских студија *Industrial Pharmacy* 2014. године.

Одлуке о акредитацији студијског програма, уверење о акредитацији високошколске установе, као и решење о допуни дозволе за рад доступни су на интернет страници Факултета (<http://www.pharmacy.bg.ac.rs/studije/>).

Укупан број уписаних студената у школској 2016/17, 2017/18 и 2018/19. години, на САС Индустријска фармација, приказана је у Табели 4.1.

Табела 4.1. Укупан број уписаних студената на САС Индустријска фармација у текућој и претходне 2 школске године

Р. б.	Назив студијског програма	Укупно акредитова н број студената	Укупно уписани број студената на све године студија у последње 3 године		
			2016/17	2017/18	2018/2019
САС - Специјалистичке академске студије					
1.	Индустријска фармација	24	36	42	27

Исходи учења и стручна оспособљеност након завршетка студија за студијски програм специјалистичких академских студија Индустријска фармација представљен је на интернет страници Факултета (<http://www.pharmacy.bg.ac.rs/files/Programi/Specijalisti%C4%8Dke%20studije/Specijalisti%C4%8Dke%20akademske%20studije/SAS-Industrijska-farmacija.pdf>)

4.2. На Факултету се спроводе утврђени поступци за одобравање, праћење и контролу програма студија. За праћење квалитета специјалистичких студија задужена је Комисија за последипломску наставу - специјалистичке студије која се састаје најмање једном месечно и решава сва питања у вези са последипломском наставом и то: разматра пријаве кандидата и формира предлоге тема завршних (специјалистичких) радова, разматра предлоге нових студијских програма, учествује у припреми одговарајућих правилника и сл. Поред редовних активности, ова комисија започела је и у већем обиму реализовала рад на изменама и допунама правилника Факултета, који обухватају надлежности наведених комисија и ближе дефинишу упис и режим студирања на свим студијским програмима другог и трећег нивоа, као и на специјализацијама и ужим специјализацијама здравствених радника и здравствених сарадника.

Комисија за праћење и унапређење квалитета последипломских студија, је током маја 2017. године, организовала неколико промотивних активности кроз које су потенцијални студенти Факултета упознати са најважнијим информацијама у вези са уписом у нову школску годину, али и садржини и начину реализације програма на специјалистичким академским студијама. У побољшању квалитета студијских програма значајну улогу има и Комисија за обезбеђење квалитета и поступак самовредновања, која у сарадњи са КПУКПН доприноси унапређењу успешности програма кроз учешће у изради стандардних оперативних процедура, стратегија развоја и других документа (упутство за израду завршног и специјалистичког рада).

У периоду 2015-2018. Наставно-научно веће Факултета усвојило је низ правилника у циљу унапређења студирања на свим нивоима и транспарентности студијских програма (*Правилник о специјалистичким академским студијама, Правилник о вредновању ваннаставних активности студената, Правилник о полагању испита, Правилник о раду Етичког комитета за биомедицинска истраживања, Правилник о раду Центра за развој фармацеутске и биохемијске праксе*). Наведени правилници доступи су на интернет страници Факултета (<http://pharmacy.bg.ac.rs/o-fakultetu/46/dokumenti/>).

Успешност студирања представљена је преко броја и процента дипломираних студената (и односу на број уписаних студената) (Табела 4.2) и просечног трајања студија.

Табела 4.2. Број и проценат дипломираних студената (у односу на број уписаних) у претходне 3 школске године у оквиру студијског програма САС Индустријска фармација. Ови подаци се израчунавају тако што се укупан број студената који су дипломирали у школској години (до 30. 09.) подели бројем студената уписаних у прву годину студија исте школске године.

	2015/16			2016/17			2017/18		
	уписани	дипл.	%	уписани	диплом.	%	уписа- ни	диплом.	%
САС									
Индустријска фармација	18	10	55,6	20	16	80	23	21	91,3

Табела 4.3. Просечно трајање студија у претходне 3 школске године. Овај податак се добија тако што се за студенте који су дипломирали до краја школске године (до 30.09.) израчуна просечно трајање студирања.

*САС	2015/16		2016/17		2017/18	
	Број дипломи- раних	Просечно трајање студија	Број дипломи- раних	Просечно трајање студија	Број дипломи- раних	Просечно трајање студија
Индустријска фармација	10	1,2	16	1,9	21	1,4

Просечно трајање студирања на САС Индустијска фармација је у периоду 2015-2018. године било 1,2 године, 1,9 година и 1,4 година (за школску 2017/2018 годину). До 30. септембра 2018. године завршило је 91,3% студената уписаних 2017/2018 године, што је значајно више него 2015/2016 године, када је до 30. септембра, студије завршило 55,6% студената.

4.3. Високошколска установа редовно прибавља повратне информације од послодаваца, представника Националне службе за запошљавање и других одговарајућих организација о квалитету студија и својих студијских програма.

У септембру 2019. године, Комисија за праћење и унапређење квалитета последипломских студија је спровела анкетање електронским путем међу послодавцима који запошљавају специјалисте фармације који су завршили специјалистичке академске студије на Универзитету у Београду - Фармацеутском факултету у периоду 2015-2018. године. Циљ Анкете је да се процени и унапреди квалитет студијских програма специјалистичких академских студија на Универзитету у Београду - Фармацеутском факултету.

Анкета је припремљена по узору на упитник за процену квалитета последипломског образовања *European Association for Quality Assurance in Higher Education 2010, Helsinki (ENQA workshop report 12)*, при чему су додата потребна питања. Анкета се састојала из 15 питања (7 питања отвореног типа и 8 питања затвореног типа). Попуњавање анкете је било анонимно, са тим да су се послодавци изјашњавали о називу и делатности припадајуће компаније/установе и функцији коју у њој обављају, као и о студијском програму специјалистичких академских студија који су запослени завршили.

На послат упит добијено је укупно 9 одговора од послодаваца. Питања/добијени одговори су груписани у три категорије:

I. Подаци о послодавцу (питања 1-3)

Анкету су попунили послодавци на различитим функцијама, из компанија/установа које се баве различитим фармацеутским делатностима (наведено у одговорима на питања 1-3).

II. Подаци о специјалистима фармације (питања 4-7)

Укупан број запослених у компанијама/установама послодавца који су попунили анкету се креће између 18 и 2200, при чему број запослених са дипломом специјалисте фармације износи од 2 до 29.

Резултати Анкете се односе на специјалисте фармације који су завршили студијске програме: Козметологија (33,3% одговора испитаника), Фармацеутска здравствена заштита, Фармацеутски менаџмент и маркетинг, Индустијска фармација и Пуштање лека у промет (по 22,2% одговора испитаника), Биохемијска дијагностика, Биолошки лекови, Фармакоекономија и фармацеутска легислатива и Токсиколошка процена ризика (по 11,1% одговора испитаника), док за специјалисте фармације који су завршили студијски програм Фармакотерапија у фармацеутској пракси није било попуњених анкета. Специјалисти фармације који су евалуирани овом анкетом распоређени су за обављање различитих послова (наведено у одговору на питање 7).

III. Евалуација специјалиста фармације (питања 8-15)

Највећи број испитаника (44,4%) сматра да је факултет довољно припремио специјалисте фармације да извршавају своје радне задатке, нешто мањи број испитаника (33,3%) сматра да су специјалисти фармације у потпуности припремљени да обављају своје радне задатке, а 22,2% испитаника сматра да су специјалисти фармације само делимично припремљени да обављају своје радне задатке.

Највећи број испитаника (55,6%) сматра да су знања и вештине које су специјалисти фармације стекли у току специјалистичких академских студија значајно допринели побољшању квалитета њиховог рада, 33,3% испитаника сматра да је овај допринос изражен у довољној мери, док релативно мали проценат испитаника (11,1%) сматра да је овај допринос само делимичан.

Сличан тренд се уочава у одговорима који се односе на процену доприноса знања и вештина које су специјалисти фармације стекли у току специјалистичких академских студија на побољшање квалитета рада у компанији/установи. Наиме, 55,6% испитаника сматра да је овај допринос значајан, док једнак, нешто мањи број испитаника сматра да је овај допринос изражен у довољној мери (22,2%), односно, делимично (22,2%).

По питању рангирања значаја знања и вештина специјалиста фармације (оценом од 1-није значајно до 5 -веома значајно), највећи број испитаника сматра да највећи значај за компанију/установу има Развијеност радних навика (просечна оцена 4,78), затим следе Стручна знања и вештине, Способност решавања практичних проблема и Самосталност у раду (просечна оцена 4,67), па Тимски рад, Ниво организационих знања и вештина и Способност преношења знања и вештина (просечна оцена 4,56). Генерално је значај за компанију/установу свих наведених знања и вештина специјалиста фармације високо оцењен (просечне оцене $\geq 4,56$).

Што се тиче нивоа знања и вештина стечених у оквиру специјалистичких академских студија, највише је оцењена Развијеност радних навика (просечна оцена 4,89), а затим следе Стручна знања и вештине (просечна оцена 4,67), Способност преношења знања и вештина (просечна оцена 4,56), Самосталност у раду (просечна оцена 4,44), Тимски рад и Ниво организационих знања и вештина (просечне оцене 4,33) и на крају Способност решавања практичних проблема (просечна оцена 4,11). Нивои свих наведених знања и вештина специјалиста фармације су добро оцењени (просечне оцене $\geq 4,11$). Највећа разлика између оцене значаја знања и вештина специјалиста фармације за компанију/установу и новоа датих знања и вештина стечених у оквиру специјалистичких академских студија се уочава за Способност решавања практичних проблема са просечним оценама 4,67 (значај) vs. 4,11 (стечено).

Највећи број испитаника (66,7%) је одговорио да је запосленима у великој мери додељен виши ниво одговорности у оквиру компаније/установе након завршетка специјалистичких академских студија, 22,2% испитаника је навела да је одговорност запослених специјалиста фармације делимично повећана, а само 11,1% да је значајно повећана.

Више од половине испитаника (55,6%) је мишљења да се при запошљавању стручног кадра из области Фармације у компанији/установи у великој мери даје предност кандидатима који имају завршене специјалистичке академске студије, 33,3% испитаника сматра да специјалисти фармације имају значајну предност приликом запошљавања, а 11,1% сматра да је предност специјалиста фармације само делимична.

Неки од испитаника (6 испитаника) су навели предлоге како је могуће унапредити квалитет студијских програма специјалистичких академских студија на Фармацеутском факултету (конкретни предлози су наведени у одговору на питање бр. 15).

4.4. Поред анкете о вредновању педагошког рада наставника и сарадника која се редовно спроводи на крају сваког семестра, односно по завршетку наставе из сваког предмета, студенти су активни учесници у праћењу исхода учења и учествују у редовним и периодичним евалуацијама студијских програма путем анкета.

У септембру 2019. године, Комисија за праћење и унапређење квалитета последипломских студија је спровела анкетање електронским путем међу активним студентима специјалистичких академских студија (САС) – модул Индустријска фармација на Фармацеутском факултету – Универзитет у Београду.

Упитник је припремљен по узору на упитник за процену квалитета последипломског образовања *European Association for Quality Assurance in Higher Education 2010, Helsinki (ENQA workshop report 12)*. Упитник је садржао укупно 27 затворених питања и 1 питање отворено за коментаре.

На послат упит, укупно је добијено 7 одговора од активних студената. Питања/добијени одговори се могу груписати у неколико категорија:

- I. Општа питања о претходном завршеном факултету, критеријумима за упис на САС, о добијеним уводним информацијама о модулу (питања 1-6, 25)
42,9% студената на САС су завршили Фармацеутски факултет-Универзитет у Београду, 28,6% су били студенти неког од других факултета Универзитета у Београду, 14,3% су били студенти неког од других Универзитета у Србији а 14,3% су претходно завршили студије на неком од других универзитета у иностранству. Са пуним радним временом је запослено 100% анкетираних. Студенти самостално финансирају САС у 28,6% случајева, док у 71,4% случајева САС финансира послодавац. Резултати анализе показују да кандидати прве информације о САС добију са интернет странице Фармацеутског факултета 14,3%, такође и од послодаваца 14,3%, а и највећем проценту од колега који су већ уписали/завршили специјализацију (71,4%). Анкетирани активни студенти сматрају да су критеријуми за упис били јасни и прецизни (14,3% студената је рекло да су критеријуми довољно јасни а 85,7% да су били у потпуности јасни), и да су уводне информације од руководиоца САС-а биле јасне и у потпуности задовољавајуће.
- II. Питања о квалитету наставе, предмета, организације испита, препорученој литератури, усаглашености са потребама у пракси, професионалном развоју и напредовању, те општем утиску о специјалистичким студијама које су уписали (питања 7-12, 17, 18, 19, 23,24)
85,7% анкетираних сматра да је наставни садржај САС у потпуности усклађен, док 14,3% анкетираних је мишљења да је задовољавајуће усклађен са потребама фармацеутске тј. биохемијске праксе. Резултати анализе добијених одговора указују да 100% сматра да САС довољно или у потпуности унапређују теоријска, практична знања, као и њихове професионалне способности. Активни студенти су задовољни бројем предмета на специјалистичким студијама. Већина (85,6%) анкетираних сматра да је квалитет садржаја понуђених предмета у оквиру САС у потпуности адекватан, 83,3% сматра да је наставни материјал и предложена литература у потпуности адекватна. 100% активних студената сматра да су испити адекватно конципирани. Такође, организација теоријске као и практичне наставе и усклађеност са личним и професионалним обавезама је описана као у потпуности/ задовољавајуће усклађена у одговорима 100% испитаника. Анкетирани студенти су били у потпуности (57,1%) или у довољној мери задовољни (42,9%) сопственим радом. За савладавање градива на предметима САС по једном ЕСПБ боду највећи број студената (71,1%) се изјаснио да им је требало између 25-30h, а 28,6% студената да им је требало од 15-20h. Сви анкетирани студенти су у потпуности задовољни специјалистичким студијама које су уписали, и препоручило модул САС који су похађали својим колегама.
- III. Питања о интеракцији са наставницима и менторима (питања 13-16)
Већина анкетираних (85,7%) сматра да су наставници који учествују у настави били у потпуности доступни за консултације, 85,7% активних студената сматра да су ментори у потпуности били посвећени свом менторском раду и показали по мишљењу студената заинтересованост за њихове активности у оквиру специјализације; сви анкетирани студенти сматрају да су били у потпуности вођени од стране ментора, те би препоручили свог ментора другим кандидатима.
- IV. Питања о релевантности, доприносу специјалистичких студија у будућем раду (питања 20-22)
Већина студената сматра да у довољној мери (57,1%) или у потпуности (42,9%) може да примени стечено знање и вештине у радној средини. Анкетирани студенти сматрају да ће поменуто

усавршавање допринети професионалном напретку, делимично (42,9%) а у потпуности/довољној мери (57,2%). Већина испитаника (71,5%) би желела у потпуности, у довољној мери или делимично да настави рад у установи у којој су тренутно запослени.

V. Питања о квалитету рада органа управљања и стручних служби (питања 26, 27)

Активни студенти су оценили да је квалитет органа управљања био у потпуности адекватан (85,7%) и задовољавајући (14,7%). Анкетирани су такође оценили квалитет рада стручних служби као у потпуности адекватан.

У септембру 2019. године, Комисија за праћење и унапређење квалитета последипломских студија је спровела анкетање електронским путем међу свршеним студентима специјалистичких академских студија (CAC) модул Индустријска фармација на Фармацеутском факултету – Универзитет у Београду.

Упитник је припремљен по узор на упитник за процену квалитета последипломског образовања *European Association for Quality Assurance in Higher Education 2010, Helsinki (ENQA workshop report 12)*. Упитник је садржао укупно 28 затворених питања и 1 питање отворено за коментаре.

На послат упит, укупно је добијено 16 одговора од свршених студената. Питања/добијени одговори се могу груписати у неколико категорија:

I. Општа питања о претходном завршеном факултету, критеријумима за упис на CAC, о добијеним уводним информацијама о модулу (питања 1-6, 26)

56.3% студената на CAC су завршили Фармацеутски факултет-Универзитет у Београду, 37.5% су били студенти неког од других факултета Универзитета у Београду а 6.3% су претходно завршили студије на неком од других универзитета у иностранству. Са пуним радним временом је запослено 100% анкетираних. Студенти су самостално финансирали CAC у 62.5% случајева, док је осталима CAC финансирао послодавац.

Резултати анализе показују да кандидати већином прве информације о CAC добију са интернет странице Фармацеутског факултета (50%), од колега који су већ уписали/завршили специјализацију (43.8%) или од послодавца (25%).

Сви анкетирани свршени студенти сматрају да су критеријуми за упис били јасни и прецизни (50% студената је рекло да су критеријуми довољно јасни а 50% да су били у потпуности јасни), и да су уводне информације од руководиоца CAC-а биле апсолутно јасне и довољне.

II. Питања о квалитету наставе, предмета, организације испита, препорученој литератури, усаглашености са потребама у пракси, професионалном развоју и напредовању (питања 7-12, 17,18,19)

Сви анкетирани (100%) сматрају да је наставни садржај CAC био у потпуности/довољно усклађен са потребама фармацеутске тј. биохемијске праксе. Резултати анализе добијених одговора указују да такође 100% сматра да CAC довољно или у потпуности унапређују теоријска знања; 87.5% сматра да су довољно или у потпуности унапређена практична знања, а 93.8% сматра да су CAC довољно или у потпуности унапредиле њихове професионалне способности.

Већина (93.8%) анкетираних сматра да је број предмета био задовољавајући, 93.8% да је квалитет садржаја понуђених предмета у оквиру CAC био задовољавајући, 87.5% сматра да је наставни материјал и предложена литература задовољавајућа/у потпуности адекватна а 100% да су испити адекватно конципирани.

Највећи број анкетираних студената су били у потпуности (81.3%) или у довољној мери (12.5%) задовољни сопственим радом.

За савладавање градива на предметима CAC по једном ЕСПБ боду највећи број студената (80%) се изјаснио да им је требало између 25-30h, 13.3% од 15-20h а 6.8% између 35-40h.

Већина студената је било у потпуности (68.8%) или у довољној мери (31.3%) задовољно CAC. Сви студенти би препоручило модул CAC који су похађали својим колегама.

III. Питања о интеракцији са наставницима и менторима (питања 13-16)

Сви анкетирани сматрају да су наставници који учествују у настави били у потпуности доступни за консултације и да су ментори у потпуности/довољно били посвећени свом менторском раду; 93.8% студената сматра да су били у потпуности/довољно вођени од стране ментора; 93.8% би препоручило у потпуности свог ментора другим кандидатима.

IV. Питања о релевантности, доприносу специјалистичких студија у будућем раду (питања 21-23)

Већина студената (87.5%) сматра да у потпуности или у довољној мери може да примени стечено знање и вештине у радној средини. Већина студената (66.7%) сматра да ће поменуто усавршавање допринети професионалном напретку а 33.3% да ће допринети само делимично или неће допринети професионалном напретку. Већина испитаника (87.5%) би желела или би делимично желела да настави рад у установи у којој су тренутно запослени.

V. Питања о квалитету рада органа управљања и стручних служби (27,28)

Студенти су оценили да је квалитет органа управљања био у потпуности адекватан (68.8%) или задовољавајући (31.3%). Студенти су такође оценили квалитет рада стручних служби као у потпуности адекватан (62.5%), или задовољавајући (37.5%).

4.5. Факултет је у периоду након последње акредитације специјалистичких академских студија Индустриска фармација (2013. године), наставио са активностима везаним за унапређење студијског програма прилагођавајући се савременим захтевима и стандардима високошколског образовања, као и захтевима фармацеутске струке.

Квалитет студијских програма обезбеђује се кроз непрекидно праћење и проверу њихових циљева, структуре, радног оптерећења студената, као и кроз осавремењивање садржаја наставних предмета и стално прикупљање информација о квалитету студијских програма од студената, наставника и послодаваца.

У октобру 2018. године завршен је трогодишњи EPACMYC+ KA2 *Reinforcement of the Framework for Experiential Education in Healthcare in Serbia – ReFEEHS* пројекат, чији је носилац био Универзитет у Београду, један од учесника Факултет, а руководилац др Љиљана Тасић, редовни професор Факултета. Циљ пројекта био је унапређење, модернизација и обезбеђење квалитета у области образовања студената здравствених факултета кроз: унапређење и развој наставних програма заснованих на практичном искуству у реалном радном окружењу, развој заједничких наставних програма за интерпрофесионално образовање различитих профила здравствених стручњака, развој програма за терцијарно образовање и унапређење наставничких компетенција наставника факултета и ментора из праксе и хармонизација са постојећом политиком и праксом у земљама чланицама ЕУ, укључујући одговарајућу директиву Европске уније за признавање професионалних квалификација (ЕУ Директива 2013/55). Чланови конзорцијума су Универзитет у Београду, Универзитет у Даблину, Универзитет у Крагујевцу, Универзитет у Лисабону, Универзитет у Нишу, Универзитет у Новом Саду, Универзитет у Печују и Универзитет у Софији. Детаљније информације о овом пројекту могу се наћи на интернет страници пројекта <http://www.refeehs.com/>. Завршни симпозијум пројекта одржан је 10. октобра 2018. године у згради Ректората Универзитета у Београду. Учеснике скупа поздравили су представници Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије и Националне Еразмус+ канцеларије. О резултатима пројекта говорили су наставници Факултета: проф. др Љиљана Тасић и ванр. проф. др Душанка Крајновић; проф. др Зоран Комазец (Универзитет у Новом Саду – Медицински факултет) и доц. др Милош Бајчетић (Универзитет у Београду - Медицински факултет). На крају скупа одржана је панел дискусија на тему „Утицај и доприноси *ReFEEHS* пројекта на унапређење високог образовања здравствених професионалаца у Републици Србији“. Један од резултата пројекта је публикација Стандарди и водичи за студентску стручну праксу – којим су за област Фармације дефинисани су и описани следећи стандарди: стандард 1: наставни садржај, стандард 2: исходи учења засновани на компетенцијама, стандард 3: наставне методе, стандард 4: процена исхода учења, стандард 5: наставне базе и ментори из праксе, стандард 6: обавезе и одговорности студента.

На основу прикупљених информација о квалитету студијских програма од одговарајућих организација из окружења, учешћа на састанцима и конференцијама, као и кроз низ пројектних активности унапређени су садржаји постојећих студијских програма као и методе учења. Електронско учење је, уз одговарајућу техничку подршку, омогућено применом платформе за е-учење последипломске студије (<https://moodle.ph.bg.ac.rs/>). Поред тога, интерактивно учење и учење у оквиру радионица је заступљено у свим видовима наставе.

4.6. Студенти који су завршили специјалистичке академске студије показују проширено знање, разумевање и стручне вештине, способност критичког сагледавања и анализе датог проблема у одабраним областима индустријске фармације.

Курикулуми свих акредитованих студијских програма имају дефинисане исходе образовања, који су одређени на основу исхода учења сваког појединачног предмета. Исходи учења за све нивое студија базирани су на Даблинским дескрипторима квалификација сваког циклуса и у складу су са Европском директивом *DIRECTIVE 2005/36/EC OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL of 7 September 2005 on the recognition of professional qualifications*, у којој су у члановима 44 и 45 дате смернице у процесу образовања као и компетенције фармацеута.

4.7. Информације о студијском програму специјалистичких академских студија Индустријска фармација налазе се на интернет страници Факултета (<http://pharmacy.bg.ac.rs/studije/7/specijalisti%C4%8Dke-akademske-studije/>). Описана је структура, сврха и циљеви студијског програма, компетенције дипломираних студената као и курикулум програма уз распоред предмета по семестрима и годинама студија. У оквиру информација о студијским програмима специјалистичких академских студија наводе се и термини испитних рокова и документи важни у току студирања (нпр. *Правилник о специјалистичким академским студијама*, *Ценовник услуга које се пружају студентима*, *Упутство за израду, технички дизајн и архивирање завршног рада у Служби за библиотечке и музејске послове Факултета*).

Студијски програми академских специјалистичких студија завршавају се израдом завршног рада. Наставници предлажу теме завршних радова из свих области које се изучавају на Факултету, узимајући као критеријум њену актуелност. Након верификације теме на Наставно-научном већу Факултета, студент може да изабере тему и приступи њеној изради. Завршни рад може бити теоријског или експерименталног карактера. Процедура избора, израде и одбране завршног рада приказана је у *Правилнику о завршном раду*, форма завршног рада дата је у *Упутству за писање и технички дизајн завршног рада*, а критеријуми оцењивања завршног рада дати су у *Записнику о изради, одбрани и оцени завршног рада*. Сви наведени документи доступни су на интернет страници Факултета (<http://www.pharmacy.bg.ac.rs/studije/232/zavr%C5%A1ni-radovi-i-doktorske-disertacije/>).

SWOTАНАЛИЗА

Квантификација процене предности, слабости, могућности и опасности испитиваних елемената анализе је вршена као:

+++ - високо значајно

++ - средње значајно

+ малозначајно

0 без значаја

S	Предности/ Унутрашње снаге /Потенцијали	O	Могућности
	1. Дуга традиција извођења студијског програма у области индустријске фармације са компетентним наставницима+++ 2. Доступност свих информација о садржини студијског програма, као и о садржају појединачних предмета +++ 3. Континуирано осавремењавање студијског програма, ++ 4. Студијски програм САС ИФ је препознат од стране законодавца и послодаваца, као обавезан вид усавршавања за руководиоце у производњи у фармацеутској индустрији.+++		1. Већа сарадња са послодавцима у циљу праћења квалитета студијског програма+++ 2. Доста младих и едукованих наставника који могу да прихвате и спроводе савремене методе наставе и тако континуирано осавремењују студијски програм+++ 3. Добра комуникација са експертима из праксе и њихово учешће у осавремењивању студијског програма +++
W	Унутрашње слабости	T	Опасности/Слабости
	1. Финансијске и просторне немогућности за извођење неких метода наставе које су орјентисане ка исходима учења++ 2. Недовољна способност функционалне интеграције знања и вештина ++		1. Неразвијена свест код многих студената о значају коректног попуњавања анкета +

ПРЕДЛОГ МЕРА И АКТИВНОСТИ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА СТАНДАРДА 4

Акциони план

(Стратешки циљеви и задаци за подршку одрживости и унапређења стандарда 4)

Задатак	Активности	Извршилац	Рок реализације	Индикатори исхода (мерљиви циљеви у погледу контроле реализације)
Преиспитивање студијског програма	Редовна израда периодичног извештаја	КПУКПН	континуирано	Извештај о преиспитивању студијског програма са предлогом корективних мера
Усаглашавање курикулума предмета са актуелним развојем смерница, захтева и стандарда у фармацеутској индустрији	Одржавање редовних састанака Наставника, едукације наставника	Наставници на САС-ИФ	континуирано	Усаглашени картони предмета

Прилог 4.1. Анализа резултата анкета о мишљењу дипломираних студената о квалитету студијског програма и постигнутим исходима учења.

Прилог 4.2. Анализа резултата анкета о задовољству послодаваца стеченим квалификацијама дипломаца.

Стандард 5. Квалитет наставног процеса

5.1. Календар наставе на САС Индустриска фармација нема форму календара интегрисаних академских студија и прилагођен је специфичностима последипломске наставе (мањи број кандидата по студијским програмима/модулима, одржавање наставе викендом, могући термини наставе у договору са кандидатима, индивидуална настава у складу са временом кандидата, другачији термини уписа у односу на основне студије, итд). Ангажовања наставника и сарадника ван Факултета у извођењу наставе као и наставника/сарадника/стручњака из праксе планирају се семестрално и одобрава их ресорни продекан и продекан за финансије.

Студенти САС Индустриска фармација имају своје е-сервисе преко којих могу да имају увид у своје положене испите, а такође и да примају информације из Одсека за наставу и студентска питања.

Распоред часова за наредни семестар израђује руководиоца студијског програма у сарадњи са предметним наставницима. Руководиоци студијског програма је у обавези да распоред часова теоријске и практичне наставе огласи 7 дана пре почетка наставе. Распоред часова се објављује на електронској платформи за последипломске студије.

5.2. Настава (практична и теоријска) је интерактивна, обавезно укључује примере из праксе, подстиче студенте на размишљање и креативност, самосталност у раду и примену стечених знања. Током извођења предавања и вежби наставници и сарадници поступају веома професионално и имају коректан однос према студентима, што потврђују резултати *Извештаја о спроведеном анкетирању свршених студената специјалистичких академских студија - модул индустриска фармација са циљем процене квалитета специјалистичких академских студија и Извештаја о спроведеном анкетирању активних студената специјалистичких академских студија - модул индустриска фармација са циљем процене квалитета специјалистичких академских студија*, које су спроведене у септембру 2019. године (Прилог 5.1а-б). Упитник је припремљен по узор на упитник за процену квалитета последипломског образовања *European Association for Quality Assurance in Higher Education 2010, Helsinki (ENQA workshop report 12)*.

Сви анкетирани свршени студенти сматрају да су наставници који учествују у настави били у потпуности доступни за консултације и да су ментори у потпуности/довољно били посвећени свом менторском раду; 93.8% студената сматра да су били у потпуности/довољно вођени од стране ментора; 93.8% би препоручило у потпуности свог ментора другим кандидатима.

Већина анкетираних активних студената (85,7%) сматра да су наставници који учествују у настави били у потпуности доступни за консултације, 85,7% активних студената сматра да су ментори у потпуности били посвећени свом менторском раду и показали по мишљењу студената заинтересованост за њихове активности у оквиру специјализације; сви анкетирани студенти сматрају да су били у потпуности вођени од стране ментора, те би препоручили свог ментора другим кандидатима.

5.3. Курикулумом сваког предмета, који се налази на интернет страници Факултета у Књизи предмета, дати су основни подаци о сваком предмету. Садржаји курикулума као и наставне методе за њихову примену одговарају постизању циљева одговарајућих студијских програма и исхода учења, као што је описано у стандарду 4. Планирање, припрема и реализација наставе за конкретан наставни предмет усклађују се према потребама студијског програма и описа наставног предмета кроз Картоне предмета, који су израђени по стандардима Националног савета за акредитацију.

Усвајањем картона предмета пре почетка семестра обезбеђује се да се на сваком предмету учине доступним студентима планови рада који обухватају:

- основне податке о предмету: назив, година, број ЕСПБ, условност предмета;
- циљеве предмета;
- садржај и структуру предмета;
- план и распоред извођења наставе (предавања и вежбе);
- начин оцењивања на предмету;

- уџбенике, односно обавезну и допунску литературу;
- податке о наставницима и сарадницима на предмету.

Семестрални план наставе за сваки предмет израђују предметни наставник/наставници са сарадницима. Наставни план садржи распоред тематских целина/наставних јединица по часовима/недељама за теоријску и практичну наставу, као и име наставника/сарадника који изводи наставу. Факултет предузима мере безбедности и упознаје студенте са правилима безбедног понашања и поступања у случају инцидента.

Све информације, потребни материјали за предавања и вежбе, као и обавештења доступни су на платформи за електронско учење: <https://moodle.ph.bg.ac.rs/>. Наставници и сарадници су обучени да самостално користе ове платформе и оне се успешно користе за реализацију наставе на интегрисаним и последипломским студијама. У току новембра 2017. године одржана су два додатна курса основне и напредне обуке коришћења Moodle платформе. Циљ обуке је био да се запослени на Факултету упознају са основним и напредним коришћењем Moodle електронске платформе као и потенцијалом за употребу ове платформе као додатног начина за реализацију наставе.

Процедура и правила полагања испита дати су у Правилнику о студирању и у Правилнику о полагању испита који су доступни на интернет страници Факултета (<http://www.pharmacy.bg.ac.rs/o-fakultetu/46/dokumenti/>).

Детаљна процедура планирања, припреме и реализације наставе као и управљање неусаглашеном услугом у процесу наставе приказани су у документима *Планирање, припрема и реализација наставе (SOP16)* и *Управљање неусаглашеном услугом у процесу наставе (SOP13)*. Наведени документи су део документације система управљања квалитетом (QMC), који је уведен у току 2014. године (последња измена у марту 2017. године) и доступни су на интерној рачунарској мрежи.

Пуководилац студијског програма специјалистичких студија САС индустријска фармација доставља КПУКПН предлоге за измене Картона предмета за наредну школску годину, према Правилнику о начину промене акредитованог студијског програма, до 15. јула текуће школске године. Ресорна комисија разматра приспеле предлоге и припрема одговарајући извештај, који се усваја на септембарској седници Наставно-научног већа Факултета.

5.4. На Факултету се систематски прати спровођење плана наставе, као и планова рада на појединим предметима, оцењује квалитет наставе и предузимају корективне мере за његово унапређење. О одржаној теоријској настави води се писана евиденција у оквиру Дневника теоријске наставе који се налазе на катедри. Дневник теоријске наставе нема дефинисану форму, али мора да садржи: датум, време и место одржавања часа, наставну јединицу која је тог часа обрађена, име и потпис наставника који је одржао час и напомене (нпр. број присутних студената и сл.). Руководилац студијског програма је одговоран за тачност Дневника теоријске наставе, и обавезан је да га неколико пута у току семестра овери својим потписом. На изборним предметима, где се настава одвија индивидуално кроз консултације, предметни наставник је у обавези да води евиденцију консултација за сваког кандидата. Ова евиденција може бити у слободној форми, али мора да садржи име кандидата, датуме консултација и теме које су се обрађивале на консултацијама.

Продекан за наставу координира целокупни наставни процес и стара се о правилном и доследном спровођењу теоријске и практичне наставе, као и испита. Примена распореда наставе и испита се контролише кроз јавност рада. Уколико дође до непредвиђене промене у распореду наставе, шеф Катедре на којој се одржава настава је дужан да о томе обавести продекана за наставу. Наставници који се не придржавају плана рада на предмету или не постижу одговарајући квалитет наставе упозоравају се на потребу побољшања и по потреби им се обезбеђује потребно усавршавање.

SWOTАНАЛИЗА

Квантификација процене предности, слабости, могућности и опасности испитиваних елемената анализе је вршена као:

+++ - високо значајно

++ - средње значајно

+ малозначајно

0 без значаја

S	Предности/ Унутрашње снаге /Потенцијали	O	Могућности
	4. Дуга традиција извођења студијског програма у области индустријске фармације са компетентним наставницима+++ 5. Коришћење платформе за електронско учење које значајно унапређује наставни процес+++ 3. Стална сарадња са стручњацима из праксе запоследних у фармацеутској индустрији и Агенцији за лекове и медицинска средства Србије+++		4. Веће коришћење платформе за електронско учење за израду <i>on-line</i> тестова и комуникацију са наставницима+++ 5. Организовање додатних часова наставе у просторијама послодавца – фармацеутској индустрији+++
W	Унутрашње слабости	T	Опасности/Слабости
	1. Кондензована настава викендом, због чињенице да је већина студената САС индустријска фармација запослено++ 2. Финансијска и просторна ограничења која онемогућавају брже увођење нових метода учења у наставни процес++		2. Недовољно укључивање студената у дискусијама на <i>on-line</i> платформи за електронско учење +

ПРЕДЛОГ МЕРА И АКТИВНОСТИ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА СТАНДАРДА 5

Акциони план

(Стратешки циљеви и задаци за подршку одрживости и унапређења стандарда 5)

Задатак	Активности	Извршилац	Рок реализације	Индикатори исхода (мерљиви циљеви у погледу контроле реализације)
Веће укључивање свих наставника у ажурирање материјала на на <i>on-line</i> платформи за електронско учење	Одржавање редовних састанака Наставника, едукације наставника	Наставници на САС-ИФ	континуирано	Број и обим материјала на <i>on-line</i> платформи за електронско учење
Веће укључивање студената у дискусије на <i>on-line</i> платформи за електронско учење	Одржавање редовних састанака Наставника, едукације наставника и студената	Наставници на САС-ИФ	континуирано	Број и обим дискусија по одређеној теми на <i>on-line</i> платформи за електронско учење

Прилози за Стандард 5

Прилог 5.1. *Извештај о спроведеном анкетирању свршених студената специјалистичких академских студија - модул индустријска фармација са циљем процене квалитета специјалистичких академских студија*

Прилог 5.2. *Извештај о спроведеном анкетирању активних студената специјалистичких академских студија - модул индустријска фармација са циљем процене квалитета специјалистичких академских студија*

Стандард 7. Квалитет наставника и сарадника

7.1. Поступак и услови за избор наставника и сарадника су унапред утврђени, јавни су и дефинисани општим правним актима и то: Законом о високом образовању; Правилником о поступку, начину вредновања и квантитативном исказивању научноистраживачких резултата истраживача; општим актима Универзитета у Београду (Статутом, Правилником о начину стицања звања и заснивања радног односа наставника Универзитета у Београду, Критеријумима за стицање звања наставника на Универзитету у Београду и Правилником о минималним условима за стицање звања наставника на Универзитету у Београду) и општим актима Факултета (Статут и Правилник о ближим условима за избор у звање наставника на Факултету).

Поступак и услови за избор наставника и сарадника су са једне стране доступни оцени стручне и шире јавности, а са друге стране су предмет периодичне провере и усавршавања, што показује велики број новина које су у овом периоду инкорпориране у Закон о високом образовању, општа акта Универзитета у Београду и у Правилнику о ближим условима за избор у звање наставника на Факултету.

Факултет се приликом избора у наставничка звања придржава Препорука које је донео Национални савет за високо образовање и у дужем временском периоду настоји да Критеријуме за стицање звања наставника на Универзитету у Београду у којем су утврђени јединствени минимални услови за стицање звања наставника на истом унапреди, у циљу дефинисања сопствених (интерних) стандарда за изборе у звања наставника на Факултету. У циљу дефинисања истих, Факултет је први пут 2008. године донео Правилник о ближим условима за избор у звање наставника на Факултету, који је до сада ревидиран два пута, последњи пут 2018. године. (доступан на интернет страници Факултета, Прилог 7.1).

7.2. Факултет се приликом избора наставника и сарадника у звања придржава прописаних услова и поступака који су дефинисани законом и општим актима Универзитета у Београду и Факултета, тако да је поступак избора у звање наставника на Факултету прописан општим актом Универзитета у Београду, односно Правилником о начину стицања звања и заснивања радног односа наставника Универзитета у Београду, који је Универзитет у Београду донео 2017. године, након доношења новог Закона о високом образовању, а почео је да се примењује на све конкурсе за избор у звања наставника почев од 01. јануара 2018. године. Овај правилник је унео велике измене у поступак избора наставника на више начина и то: одређивањем стручног органа за доношење одлуке о расписивању конкурса и именовању комисије, времену и начину стављања реферата на увид јавности, увођењем приступног предавања кандидата и др. Сходно поступку избора у звања наставника по овом правилнику, Факултет по истом поступку спроводи и избор у звање сарадника.

Сви наставници који се бирају у звање наставника на Факултету се бирају у исто сходно условима који је дефинисао Правилник о ближим условима за избор у звање наставника на Факултету, који поред општих услова, дефинише обавезне (наставни рад и научноистраживачки рад) и изборне услове (стручно-професионални допринос, допринос у академској и широј заједници и сарадња са другим високошколским и научноистраживачким установама у земљи и иностранству) неопходне за избор у звање. Ближе одреднице обавезних и изборних услова су дефинисане сходно надлежности стручног органа Универзитета у Београду који доноси одлуку или даје мишљење за избор, односно постојањем испуњености услова дефинисаних општим актом матичног факултета уколико је иста предвиђена.

Основ за вредновање научне активности наставника и сарадника је дефинисан Правилником о поступку и начину вредновања и квантитативном исказивању научноистраживачких резултата истраживача којим се врши вредновање научних радова на основу важеће категоризације часописа.

Као један од показатеља настојања Факултета да се приликом избора у наставничка звања инсистира на научној и педагошкој активности наставног особља су и дефинисани минимални услови Правилником о ближим условима за избор у звање наставника на Факултету, који за избор у прво наставничко звање - звање доцента, предвиђа у оквиру наставне активности приступно предавање позитивно оцењено од стране комисије и позитивну оцену педагошког рада (најмање „врло добар“) у студентским анкетама, а са друге стране и научну активност (објављено 5 радова са SCI листе).

7.3. Факултет систематски прати и подстиче научну и педагошку активност наставника и сарадника, обезбеђује њихов квалитет континуираним планирањем и проверава квалитет њиховог рада у настави. Капацитет Факултета у кадровским ресурсима за квалитетно обављање наставне делатности на САС Индустијска фармација може се сагледати кроз податке о броју, звању и статусу ангажовања наставника датих у табели (Табела 7.1).

Табела 0.1. Број наставника на Факултету из децембра 2018.

Редни број	Наставници који су у радном односу и ангажовани са пуним радним временом на САС Индустијска фармација	Укупан број
1.	Редовни професор	3
2.	Ванредни професор	1
3.	Доцент	2
Укупно		6

Факултет непрекидно ради на обезбеђивању услова и подстицању наставника и сарадника за научноистраживачки рад кроз реализацију различитих врста пројеката и континуирано прати овај аспект квалитета кроз индикатор-број публикованих радова у међународним часописима, који из године у годину расте.

Значајан показатељ квалитета научне активности наставника се одражава кроз цитираност која се изражава преко Хиршовог индекса (h-index), а која се може пратити кроз SCOPUS базу података. Резултати из месеца септембра 2019. године су дати кроз табелу (Табела 7.2). Из табеле произилази да у 2019. години сви наставници имају h-index.

Табела 0.2. Упоредни преглед Хиршовог (H) индекса 2019. наставника ангажованих на САС Индустијска фармација

Н индекс	Број наставника- 2019.
4 – 9	2
10 -15	1
16 – 20	3

Такође, наставници Факултета остварују дугогодишњу сарадњу са својим колегама у земљи и иностранству и кроз менторства и чланство у комисијама за избор у сарадничка и наставничка звања.

Подстицање педагошке активности наставника и сарадника се осим кроз учешће на пројектима наведеним у претходним ставовима, спроводи и кроз обезбеђивање едукација везаних за стицање наставничких компетенција и академских вештина. На Факултету су у претходном периоду одржавана предавања са овом тематиком од стране колега са факултета у саставу Универзитета у Београду, а Универзитет у Београду је организовао обуку у оквиру програма под називом: „Training & research for Academic Newcomers-TRAIN“ („TRAIN“), кроз модуле који су обухватили дидактику у високом образовању и вештину држања ефективних презентација.

Крајњи резултат ових унапређених знања у новим методама наставе је њихово имплементирање у процес наставе на предметима на САС Индустијска фармација.

7.4. Дугорочна политика квалитетне селекције младих кадрова и њиховог даљег напретка се спроводи кроз избор студената докторских академских студија са највишом просечном оценом као кандидата за сараднике на Факултету и кроз подстицање за различита усавршавања.

Унапређење квалитета кадрова је постигнуто и континуитетом у одбранама докторских дисертација наставног особља који су исту одбранили на Факултету, односно на другим факултетима у оквиру Универзитета у Београду, а који је одређеном броју омогућио и њихово напредовање кроз избор у наставничко, сарадничко и истраживачко звање. Овај број је смањен у односу на претходни период имајући у виду да је Факултет у текућем периоду преиспитивао кадровску политику везану за запошљавање сарадника који се одразио на умањење броја истих, тако да је у току 2016. године докторску дисертацију одбранио један наставник страног језика, један сарадник и

један истраживач, 2017. године пет сарадника и један истраживач, а у 2018. години до 30. октобра укупно седам сарадника (2012. године – пет сарадника, 2013. године – четрнаест сарадника и један истраживач, 2014. године – дванаест сарадника и један наставник страног језика а у 2015. години укупно два сарадника и шест истраживача).

Континуитет у усавршавању младих кадрова представља и њихова опредељеност за стицањем нових знања кроз упис и завршавање специјалистичких академских студија и специјализација здравствених радника и здравствених сарадника и ужих специјализација здравствених радника и здравствених сарадника које се организују и изводе на Факултету. У периоду од 2016. године до 2018. године, ове студије је уписало укупно 27 сарадника и истраживача.

7.5. Факултет обезбеђује и омогућава наставницима и сарадницима перманентно усавршавање кроз студијске боравке, специјализације, учешћа на научним и стручним скуповима.

Учешће наставника и сарадника Факултета на научним и стручним скуповима се може сагледати кроз:

- ангажовање кроз предавања по позиву на универзитетима, научноистраживачким институцијама у земљи и иностранству, у оквиру међународних пројеката и по позиву стручних удружења;
- учешће кроз усмена излагања и постер презентације, као и у организацији и у раду научних и организационих одбора и секција различитих стручних скупова и конгреса од којих су неки: Конгрес фармацеута, Конференција QP, Конференција Европске асоцијације фармацеутских факултета, 11. Central European Symposium on Pharmaceutical Technology (CESPT 2016), 7.6. Факултет при избору и унапређењу наставно-научног и стручног кадра посебно вреднује повезаност рада у образовању са радом на пројектима у другим областима привредног и друштвеног живота који се огледа кроз дефинисање истог кроз изборне услове за избор у звање наставника на Факултету које су предвиделе Табела 2а и Табела 2б Правилника о ближим условима за избор у звање наставника на Факултету.
- Организација курсева у оквиру Центра за индустријску фармацију.

Два наставника ангажована на САС Индустријска фармација су ангажовани као експерти у Агенцији за лекове и медицинска средства Србије.

Наставници Факултета су организатори и предавачи на курсевима континуиране едукације које организује Факултет а који се организују за потребе стручног усавршавања колега из струке, кроз учешће у виду госта предавача у оквиру курсева континуиране едукације које организују здравствене институције и фармацеутске компаније.

Наставници суангажовани у радним групама за израду законске регулативе, у радној групи Европске фармакопеје. Наставници Факултета су активни чланови у редакцијама бројних националних и међународних часописа и ангажовани на рецензији радова и наставне литературе.

Наставници на САС индустријска фармација су оснивачи и активно учествују у раду Центра за индустријску фармацију у ком се, кроз сталне едукације комуницира са експертима у области индустријске фармације.

7.7. Факултет при избору и унапређењу наставно-научног и стручног кадра посебно вреднује педагошке способности наставника и сарадника кроз одредбе Правилника о ближим условима за избор у звање наставника на Факултету.

Сви наставници и сарадници Факултета изводе наставу на високо професионалан начин, што потврђују и резултати анкета која је спровођена у септембру 2019. године (Прилог 7.2 и Прилог 7.4) Анкета о студентском вредновању педагошког рада наставника и сарадника се спроводи електронским путем од стране студената Факултета који је анонимно попуњавају, а Комисија за организовање и спровођење поступка студентског вредновања на основу добијених резултата израђује извештај који презентује пред стручним органом Факултета.

SWOTАНАЛИЗА

Квантификација процене предности, слабости, могућности и опасности испитиваних елемената анализе је вршена као:

+++ - високо значајно

++ - средње значајно

+ малозначајно

0 без значаја

S	Предности/ Унутрашње снаге /Потенцијали	O	Могућности
	6. Сталне едукације наставника и сарадника на националним и међународним скуповима из области индустријске фармације+++ 7. Развој Центра за индустријску фармацију+++		6. Додатне активности Центра за индустријску фармацију – организовање он-лине форума и билтена за индустријску фармацију+++ 7. Учлањење наставника у међународна удружења која се баве индустријском фармацијом+++
W	Унутрашње слабости	T	Опасности/Слабости
	2. Финансијска ограничења која спречавају веће учешће наставника у раду међународних тела која се баве индустријском фармацијом++		3. Тренутна ситуација фармацеутске индустрије у земљи+

ПРЕДЛОГ МЕРА И АКТИВНОСТИ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА СТАНДАРДА 7

Акциони план

(Стратешки циљеви и задаци за подршку одрживости и унапређења стандарда 7)

Задатак	Активности	Извршилац	Рок реализације	Индикатори исхода (мерљиви циљеви у погледу контроле реализације)
Веће укључивање свих наставника у рад међународних тела из области индустријске фармације	Укључивање наставника у међународна удружења у области индустријске фармације	Наставници на САС-ИФ	континуирано	Боравак наставника САС индустријска фармација на скуповима /састанцима из области индустријске фармације
Организовање већег броја скупова преко Центра за индустријску фармацију	Организовање скупова преко Центра за индустријску фармацију, активирање он лине формума на платформи Центра за индустријску фармацију	Наставници на САС-ИФ	континуирано	Број и обиморганизованих скупова са стручњацима из области индустријске фармације, дискусије на он-лине форуку

Прилози за Стандард 7

Прилог 7.1. Правилник о ближим условима за избор у звање наставника, доступан на сајту Факултета, www.pharmacy.ac.bg.rs

Прилог 7.2. Извештај Комисије за организовање и спровођење поступка студентског вредновања за школску 2018/19. годину

Стандард 8. Квалитет студената

8.1. Услови уписа на Факултет јасно и детаљно су дефинисани, доступни јавности и налазе се на интернет страници Факултета, као и у заједничком Конкурсу који објављује Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије. Све релевантне информације и подаци везани за студирање налазе се доступни на интернет страници Факултета и редовно се ажурирају.

8.2. При селекцији студената за упис, високошколска установа вреднује резултате постигнуте у претходном школовању (просечна оцена постигнута на основниом/интегрисаним студијама), дужина студија, а вреднује се и искуство кандидата у фармацеутској индустрији. Преглед броја студената на САС Индустријска фармација је приказан у табелу 8.1.

Табела 8.1. Преглед броја студената на САС индустријска фармација уписаних у текућој школској години.

Р. б.	Назив студијског програма и поље	Акредитован број студената за упис у прву годину	Стварно уписани у текућу школску годину (2018/19)		
			I год	II год	збир
САС – Специјалистичке академске студије					
1.	Индустријска фармација	24	27	н.п.	27

Табела 8.2. Стопа успешности студената. Овај податак се израчунава за студенте који су дипломирали у претходној школској години (до 30.09) а завршили студије у року предвиђеном за трајање студијског програма

* Студенти који су дипломирали у претходној школској години (до 30.09) а завршили студије у предвиђеном року (успешни студенти)

** Студенти уписани у I годину у генерацији успешних студента (из претходне колоне)

*** Однос броја успешних студената и броја уписаних у I годину у генерацији успешних студената у %

Р. б.	Назив студијског програма и поље	*Број успешних студената	**Број уписаних у I годину студија у генерацији успешних студената	***% успешних студената
САС – Специјалистичке академске студије				
1.	Индустријска фармација	21	23	91,30

Процедура уписа студената детаљно је описана у *Правилнику о упису студената на студијске програме Универзитета у Београду*, коју Факултет у потпуности поштује, а који се налази на интернет страници Универзитета у Београду.

8.3. Једнакост и равноправност студената по свим основама су загарантовани и негују се од настанка Факултета, што је дефинисано и Статутом Факултета који је доступан на интернет страници Факултета. Чињеницу да на Факултету није спровођена дискриминација студената ни по једном основу (политичком, верском, рођачком и др.) потврдили су свршени студенти у анкетама

8.4. Факултет развија и унапред упознаје студенте са важношћу праћења наставе. Неки од предмета уврстили су и присуство на предавањима у предиспитне активности те су тако студенти додатно подстакнути да присуствују и активно учествују у теоријској настави.

8.5. Током студија, студенти се оцењују на основу унапред објављених критеријума, правила и процедура. Сви наставници Факултета поштују и у потпуности примењују одредбе Правилника о полагању испита на Факултету, који је у складу са Правилником о полагању испита и оцењивању на испиту Универзитета у Београду. На тај начин обезбеђује се коректно и професионално понашање наставника током оцењивања студената.

8.6. Такође, систематично се испитује пролазност на испитима из сваког предмета као и то да ли су методе и критеријуми оцењивања прилагођени предмету. Ово је један од задатака КПУКПН, а студенти у оквиру студентских анкета дају своје мишљење о адекватности примењеног метода оцењивања и скрећу пажњу на евентуалне проблеме са којима су се сусретали током учења и полагања испита.

8.7. Све одлуке везане за критеријуме и методе оцењивања који се примењују на предметима Факултета усвајају се од стране КПУКПН, као и Наставно-научног већа Факултета како би се осигурала усклађеност са циљевима, садржајем и обимом акредитованих студија.

8.8. Током оцењивања наставници и сарадници поступају веома професионално и имају коректан однос према студентима.

8.9. Факултет води трајну евиденцију о положеним испитима, која се налази у записнику о полагању испита и индексу студента и као електронски запис којем студенти могу приступити преко студентског сервиса.

8.10. По завршетку сваког испитног рока, Одсек за наставу и студентска питања наставницима и сарадницима доставља статистику испита која се састоји од података о броју студената који су пријавили испит, изашли на испит, положили испит, као и о расподели оцена и средњој оцени. У случају сувише високе или ниске пролазности, продекан за наставу поступа према СОП-у о корективним и превентивним мерама.

8.11. Учешће студената у оцени услова и организације студијских програма обезбеђено је и кроз студентске анкете којима се процењују услови студирања и рад стручних служби Факултета, а које попуњавају како активни студенти интегрисаних академских, специјалистичких и докторских академских студија, тако и свршени студенти при добијању дипломе. Инфраструктура за студенте испуњава све захтеве који су постављени за високошколске институције, а Факултет се труди да из године у годину шири своје капацитете. У објекту Факултета се налазе амфитеатри, лабораторије (хемијске, биохемијске, биолошке, микробиолошке, инструменталне), учионице, рачунарска кабинети, библиотека, читаоница, интернет сала, лабораторија-симулирајућа аптека, Скриптарница, фотокопирница, студентска менза и кафе-клуб, као и просторије које користи Студентски парламент.

Осим активности везаних за избор представника студената у телима и органима Факултета, Студентски парламент стара се и о заштити и интересима права студената и редовно одржава седнице на којима се расправља о студентским питањима и проблемима. Осим преко Студентског парламента, студенти САС Индустријска фармација имају право да се индивидуално обрате продекану за последипломску наставу наставу (у дефинисаним терминима, а уколико то важност проблема налаже и изван ових термина).

SWOTАНАЛИЗА

Квантификација процене предности, слабости, могућности и опасности испитиваних елемената анализе је вршена као:

+++ - високо значајно

++ - средње значајно

+ малозначајно

0 без значаја

S	Предности/ Унутрашње снаге /Потенцијали	O	Могућности
	8. Дуга традиција извођења студијског програма у области индустријске фармације са компетентним наставницима+++ 9. Доступност свих информација о садржини студијског програма, као и о садржају појединачних предмета +++ 10. Континуирано осавремењавање студијског програма, ++ 4. Студијски програм САС ИФ је препознат од стране законодавца и послодаваца, као обавезан вид усавршавања за руководиоце у производњи у фармацеутској индустрији.+++		8. Већ сарадња са послодавцима у циљу унапређења квалитета студијског програма+++ 9. Доста младих и едукованих наставника који могу да прихвате и спроводе савремене методе наставе и тако континуирано осавремењују студијски програм+++ 10. Добра комуникација са експертима из праксе и њихово учешће у осавремењавању студијског програма +++
W	Унутрашње слабости	T	Опасности/Слабости
	3. Финансијска ограничења која спречавају веће учешће наставника у раду међународних тела која се баве индустријском фармацијом++		4. Тренутна ситуација фармацеутске индустрије у земљи+ 5. Финансијска ограничења заинтересованих кандидата да упишу САС Индустријска фармација+

ПРЕДЛОГ МЕРА И АКТИВНОСТИ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА СТАНДАРДА 8

Акциони план

(Стратешки циљеви и задаци за подршку одрживости и унапређења стандарда 8)

Задатак	Активности	Извршилац	Рок реализације	Индикатори исхода (мерљиви циљеви у погледу контроле реализације)
Преиспитивање студијског програма	Редовна израда периодичног извештаја	КПУКПН	континуирано	Извештај о преиспитивању студијског програма са предлогом корективних мера
Усаглашавање курикулума предмета са актуелним развојем смерница, захтева и стандарда у фармацеутској индустрији	Одржавање редовних састанака Наставника, едукације наставника	Наставници на САС-ИФ	континуирано	Усаглашени картони предмета

Прилози за Стандард 8

Прилог 8.1. Правилнику о упису студената на студијске програме Универзитета у Београду, доступан на интернет страници Универзитета у Београду, www.pharmacy.ac.bg.rs

Прилог 8.2. Правилник о полагању испита, доступан на интернет страници Факултета, www.pharmacy.ac.bg.rs

Прилог 8.3. Процедуре и корективне мере у случају неиспуњавања и одступања од усвојених процедура одступања (СОП 08-интерна мрежа Факултета)

Стандард 9. Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса

9.1. Факултет обезбеђује студентима уџбенике и другу литературу неопходну за савладавање градива предвиђеног планом и програмом студијског програма на свим нивоима студија. Списак препоручених уџбеника и литературе за сваки предмет налази се у Картонима предмета који су доступни на интернет страници Факултета. Настава из сваког предмета покривена је одговарајућим основним уџбеницима, националним и међународним смерницама, законима и подзаконским актима, стручним и научним радовима. Литература се ажурира у складу са савременим трендовима и прописима у фармацеутској индустрији. Студентима САС индустријска фармација се литература поставља на моодле платформи којој могу индивидуално да приступају. Студенти САС Индустријска фармација имају на располагању и мултимедијални приручник, чији су аутори наставници и сарадници факултета.

9.2. Факултет обезбеђује студентима библиотеку опремљену потребним бројем библиотечких јединица као и опремом за рад (читаоница, сале са компјутерима и др.). Библиотека Факултета располаже са укупно 10 889 библиотечких јединица што је приказано у Табели 9.1. (Збирни преглед броја библиотечких јединица у Централној библиотеци Факултета. Из године у годину се смањује укупан библиотечки фонд за око 100 књига, пошто је велики део старих књига расходуван, а значајан број књига набављен у електронском формату.

Табела 0.1. Збирни преглед броја библиотечких јединица у Централној библиотеци Факултета

Библиотечке јединице	Број
Књиге на српском језику	5.786
Књиге на страним језицима	4.103
Књиге на језицима националних мањина	/
Укупно	10.889
Монографије на српском језику	1.221
Монографије на страним језицима	850
Монографије на језицима националних мањина	/
Укупно	2.071
Часописи на српском језику	32
Часописи на страним језицима	137
Часописи на језицима националних мањина	/
	169
Уџбеници на српском језику	4.961
Уџбеници на страним језицима	3.857
Уџбеници на језицима националних мањина	/
Укупно	8.818
Укупно библиотечких јединица	11.058

Просторије намењене за смештај библиотечног фонда, архивског и осталог електронског материјала, а нарочито студентске читаонице, смештене су у одговарајућем делу зграде како би студентима, наставном и ненаставном особљу и осталим корисницима пружили адекватне услове за рад. Време коришћења библиотеке и приступ њеном комплетном фонду је 12 часова дневно.

Библиотека је ушла у COBISS.SR, што значи да је приступила платформи COBISS.SR. и као чланица учествује у систему узајамне каталогизације и базе података COBISS, уз сталну комуникацију са инструкторима из Народне библиотеке Србије. Запослени у Служби за библиотечке и музејске послове којој припада библиотека су положили стручни испит из библиотекарства и савладали курсеве за које су добили одговарајуће лиценце.

9.3. Факултет обезбеђује студентима неопходне информатичке ресурсе за савладавање градива: потребан број рачунара одговарајућег квалитета и опремљености, другу информатичку опрему, приступ Интернету и осталу комуникациону опрему. Факултет има савремени компјутерски центар за студенте са савременим рачунарима са брзим Интернет приступом академске мреже, а чија је доступност студентима 12 часова дневно.

Информатичке сале и учионице:

- рачунарска сала са 30 рачунара и 34 прикључка на мрежу
- интернет сала са 30 рачунара и 32 прикључка на мрежу
- учионица А5 са 32 рачунара и 36 прикључка на мрежу
- сала А002 са 28 рачунара и 32 прикључка на мрежу

Информатичка опрема на Факултету:

- 11 сервера
- 453 рачунара
- 20 пројектора
- 70 штампача
- 15 скенера
- 21 rack орман
- 26 switch мрежних уређаја
- 32 Wi-Fi access point уређаја
- 2 video conferencing уређаја

У односу на претходни трогодишњи период Служба за информационе технологије (ИТ) је у сарадњи са АМРЕС-ом постигла да се значајно прошири покривеност Eduroam WiFi мреже на Факултету с обзиром да је повећан број *access pointa* са 10 на 32 чиме је постигнута покривеност свих битнијих простора у којима бораве запослени и студенти. Овај број *access pointa* је међу највећима на Универзитету у Београду. Такође је повећан и број рачунара са 360 на 453, као и број сервера са 9 на 11.

Прилози уз Стандард 9

Прилог 9.1. Правилник о издавачкој делатности, доступан на интернет страници Факултета www.pharmacy.bg.ac.rs

Прилог 9.2. Списак уџбеника и монографија чији су аутори наставници запослени на Факултету, доступан на интернет страници Факултета www.pharmacy.bg.ac.rs

SWOT АНАЛИЗА

Квантификација процене предности, слабости, могућности и опасности испитиваних елемената анализе је вршена као:

+++ - високо значајно

++ - средње значајно

+ - малозначајно 0 -

беззначајности

S	Предности/ Унутрашње снаге /Потенцијали	W	Унутрашње слабости
1.	Спровођење издавачке делатности Факултета у складу је са законским прописима коју регулишу ову област +++	1.	Не постоји база података о потенцијалним рецензентима и лекторима ++
2.	Факултет има Правилник о издавачкој делатности, усклађен са Правилником о наставној литератури Универзитета у Београду +++	2.	Финансијска ограничења везана за набавку актуелне најновије литературе коју континуирано објављују међународна тела у овој области ++
3.	Сви предмети су покривени адекватном литературом ++		
4.	Структура и обим библиотечког фонда омогућава студентима савладавање градива и несметано одвијање наставног процеса ++		
5.	Информатички ресурси су одговарајућег квалитета што омогућава студентима савладавање градива, одвијање наставног процеса и истраживање +++		
O	Могућности	T	Опасности/ Слабости

1. Увођење електронског вођења и праћења докумената олакшало би процес издавања публикација +++ 2. Формирање онлајн књижаре Факултета +	1. Проблем заштите ауторских права код електронских издања ++
---	--

ПРЕДЛОГ МЕРА И АКТИВНОСТИ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА

(Стратешки циљеви и задаци за подршку одрживости и унапређења стандарда 9)

Задатак	Активности	Извршилац	Рок реализације	Индикатори исхода (мерљиви циљеви у погледу контроле реализације)
Израда плана набавке литературе на САС Индустријска фармација	Периодични састанци наставника на САС Индустријска фармација	Наставници на САС Индустријска фармација	континуирано	Извештаји о ажурирању литературе

Стандард 10. Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке

10.1. Орган управљања и орган пословођења, њихове надлежности и одговорности у организацији и управљању високошколском установом су утврђени Статутом Факултета (Прилог 10.1) у складу са законом.

Орган управљања Факултетом је Савет Факултета, а орган пословођења је декан који руководи радом Факултета и заступа га пред трећим лицима. Декан Факултета је наставник Факултета у звању редовног професора и за свој рад одговара Савету Факултета

Декану Факултета у раду помажу продекани изабрани из реда наставника, а обављају послове из домена: наставе, последипломске наставе и континуиране едукације, науке и међународне сарадње и финансија. Прodeкан за последипломску наставу и континуирану едукацију је задужен за послове у оквиру наставне делатности везане за докторске и специјалистичке академске студије и специјализације и уже специјализације здравствених радника и здравствених сарадника; продекан за финансије за организацију логистичке подршке наставној, научноистраживачкој, здравственој и стручној делатности.

Поједина овлашћења и послове из свог делокруга декан може пренети на лица са посебним овлашћењима и одговорностима и друга лица запослена на Факултету.

Стручни органи на Факултету су Наставно-научно веће и Изборно веће.

10.2. Структура и организационе јединице Факултета, делокруг рада организационих јединица, њихова координација и контрола су утврђени Статутом Факултета и актом о систематизацији, односно Правилником о организацији и систематизацији послова на Факултету (Прилог 10.2), у складу са законом.

Правилник о организацији и систематизацији послова на Факултету (у даљем тексту: правилник) садржи одредбе којим се ближе уређује организација Факултета, руковођење организационим деловима, овлашћења и одговорности руководиоца унутрашњих јединица и друга питања од значаја за организацију и рад Факултета, а који се у периоду од 2016. године до 2018. године неколико пута мењао. Потребу за изменама овог акта иницирале су, са једне стране, потреба Факултета да се усклађује са важећим стандардима и врши измене у организационој структури, а са друге стране измене у законодавству везане за високо образовање, рад јавног сектора и систем јавних служби у оквиру којег се налазе и институције високог образовања.

Почев од 2013. године рад јавног сектора и систем јавних служби којем припада и Факултет се огледа кроз потпуно нов законодавни оквир у оквиру којег су донета општа правна акта и то: 1. Уредба о поступку за прибављање сагласности за ново запошљавање и додатно радно ангажовање код корисника јавних средстава којим се за ново запошљавање одређених категорија запослених захтева спровођење поступка пред Комисијом Владе Републике Србије, 2. Закон о начину одређивања максималног броја запослених у јавном сектору који је донет 2015. године у циљу спровођења рационализације чији је крајњи циљ достизање утврђеног максималног броја запослених у јавном сектору, 3. Одлука о максималном броју запослених на неодређено време у систему државних органа, систему јавних служби, систему Аутономне покрајине Војводине и систему локалне самоуправе за 2015. годину којом је Факултету утврђен максималан број од 311 запослених, а за 2017. годину утврђен максималан број од 306 запослених, 4. Закон о запосленима у јавним службама и 5. Уредба о каталогу радних места у јавним службама и другим организацијама, која је дефинисала називе и типичан опис посла на сваком радном месту предвиђеним овим каталогом.

У овом периоду је донет и Закон о високом образовању који је иницирао потребу доношења Статута Универзитета у Београду, а након ступања на снагу истог и обавезу доношења новог Статута Факултета. Израда новог Статута Факултета је поверена радној групи, а касније Статутарној комисији, која је након спроведене јавне расправе на Факултету предлог Статута упутила стручном органу Факултета на усвајање за седницу која је заказана за 27.12.2018. године.

Имајући у виду све претходно изнето, Факултет је у месецу марту 2018. године донео правилник усклађен са важећим одредбама претходно наведених закона и подзаконских аката на који је Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије (у даљем тексту: министарство) дало сагласност. Након ове сагласности,

Факултет је у месецу септембру 2018. године израдио измене и допуне правилника и проследио га ресорном министарству на давање сагласности.

Сходно овим изменама и допунама правилника, организациону структуру Факултета чине следеће организационе целине:

1. Радна јединица „Катедре“ коју чини 19 катедри у оквиру којих се обавља образовно-научни рад из наставних предмета за које је катедра основана, одређени послови из стручне и здравствене делатности као и административни и технички послови у циљу реализације истих и то за: аналитику лекова; аналитичку хемију; ботанику; броматологију; медицинску биохемију; микробиологију и имунологију; органску хемију; општу и неорганску хемију; патофизиологију; социјалну фармацију и фармацеутско законодавство; токсикологију „Академик Данило Солдатовић“; фармацеутску хемију; фармакогнозију; фармакологију; фармакокинетичку и клиничку фармацију; фармацеутску технологију и козметологију; физиологију; физику и математику; физичку хемију и инструменталне методе.
2. Радна јединица „Лабораторије“ коју чине лабораторије у којој се обављају послови из области наставне, научноистраживачке, стручне и здравствене делатности за потребе Факултета и потребе других правних и физичких лица и то за: испитивање и контролу лекова; контролу биљних сировина и биљних лекова; испитивање намирница, дијететских суплемената и дијететских производа; токсиколошка испитивања; фармацеутско-технолошка испитивања; медицинско-биохемијске анализе; фармакологију; фармакокинетичка испитивања и студије биолошке еквивалентности; козметологију и дермофармацију; микробиолошка испитивања; рад са експерименталним животињама.
3. Радна јединица „Центри“ у оквиру којих се обављају послови везани за реализацију научноистраживачких пројеката у оквиру међународне сарадње, пројеката научне сарадње са другим правним лицима, организација семинара, курсева у циљу оспособљавања кадрова путем перманентног образовања и иновације знања, пружање услуга из области здравствене делатности, а коју чине центри за: континуирану едукацију; развој фармацеутске и биохемијске праксе; индустријску фармацију; токсиколошку процену ризика; лабораторијску анализу; биолошка испитивања; лабораторијску медицину; козметологију и дермофармацију; експерименталну и примењену физиологију; међулабораторијска поређења.
4. Радна јединица „Заједничке службе“ у оквиру које се налазе одсеци и службе у којима се обављају стручни, административни и технички послови који су од заједничког интереса за рад Факултета, а којом координира и руководи секретар Факултета. У оквиру ове радне јединице налазе се одсеци за: правне и опште послове; наставу и студентска питања; материјалне и финансијске послове; комерцијалне послове; одржавање објекта и службе за: библиотечке и музејске послове; информационе технологије; обезбеђење Факултета.

10.3. Факултет систематски прати и оцењује организацију и управљање Факултетом првенствено кроз настојање да се уочене слабости превазиђу кроз измену општих правних аката, израду одговарајућих процедура и упутстава.

Мере за унапређење организације и управљања Факултетом су спровођене путем израде стандардних оперативних процедура пословних процеса на Факултету, континуитету у примени пословно информационог система FIMES и FIS, а новину представља увођење софтвера за управљање документима у пословним процесима под називом: „Document Management System“ (DMS).

У току 2017. године Факултет је израдио План интегритета Факултета у оквиру којег је сагледана потреба Факултета за инкорпорирањем мера побољшања за управљање ризиком од корупције сходно захтевима Агенције за борбу против корупције и обавезао се да у задатим роковима мере побољшања уврсти у опште акте Факултета.

10.4. Факултет систематски прати и оцењује рад управљачког и ненаставног особља и предузима мере за унапређење квалитета њиховог рада кроз различите видове усавршавања – похађања предавања, семинара и курсева, учешћа у јавним расправама, радним групама и подстицању сарадње са различитим институцијама које су од интереса за рад Факултета.

Унапређење квалитета рада ненаставног особља се огледа кроз едукације које запослени похађају у циљу повећавања компетенција које континуиране измене у законодавству, стандардима и захтевима за обављање послова и задатака на радним местима захтевају.

Управљачко и ненаставно особље је у овом периоду веома активно учествовало у јавним расправама које су се тичале предложених нових законских решења из области високог образовања, научноистраживачке делатности, здравствене заштите, рад јавног сектора и давало конкретне предлоге за измену истих.

Значајно унапређење пословања је представља увођење система менаџмента квалитетом према стандарду SRPS ISO 9001:2008, а усвојеним стандардним оперативним процедурама QMS-а установљене су нове активности које су утврдиле обавезу документовања различитих процеса. У циљу континуираног одржања нивоа квалитета великог броја процеса документованих процедурама QMS-а, организована је обука за запослене који су обучени за интерне провериваче.

10.5. Услови и поступак заснивања радног односа ненаставног особља утврђени су Законом и правилником који се налази на интернет страници Факултета.

Ненаставно особље запослено на Факултету је распоређено у Радној јединици „Заједничке службе“ у оквиру стручних служби (одсека и служби) и Радној јединици „Катедре“ у оквиру 19 катедри и обавља стручне, административне, техничке и помоћне послове који су у функцији обезбеђивања обављања делатности Факултета.

Број ненаставног особља запосленог на Факултету се почев од 2013. године константно смањује, имајући у виду да је те године Влада Републике Србије донела уредбу којом се у јавном сектору и систему јавних служби у оквиру којег је Факултет уводи поступак за прибављање сагласности за ново запошљавање за одређене категорије запослених, а коју даје комисија Владе Републике Србије. Ова уредба и законска решења која су касније ступила на снагу су ограничила могућност запошљавања а тај тренд се наставља продужавањем овог ограничења и у наредној 2019. години.

Категорија запослених на чије се запошљавање ова уредба односи је управо категорија којој припада ненаставно особље, тако да се услед смањења броја због природног одлива и немогућности запошљавања на појединим непопуњеним радним местима, Факултет суочава са трајном упражњености на истим. О свему овоме говори податак да почев од 2014. године на Факултету није било запошљавања на неодређено време.

Такође, треба напоменути и чињеницу да у систему којем припада Факултет, напредовање ненаставног особља никада није постојало, уколико се под напредовањем подразумева систем кретања кроз платне групе и разреде. Једини вид напредовања је омогућен кроз прелазак са једног радног места на друго у случају када запослени испуњава услове у погледу захтеване стручне спреме за радно место које је више вредновано. У овом периоду неколико запослених на Факултету је услед увођења нових радних места у правилник и стицања адекватне дипломе, распоређено на радна места која су више вреднована од оних на којима су се до тада налазили.

10.6. Рад и деловање управљачког и ненаставног особља су доступни оцени наставника, ненаставног особља, студената и заинтересованих субјеката, првенствено кроз Анкету о вредновању наставног процеса и студијских програма.

У претходном периоду се спроводио већи број анкета у коју се убраја анкета задовољства запослених и анкета у оквиру које је ненаставно особље оцењивало компетенције ненаставног особља запосленог у РЈ „Заједничке службе“, а ове анкете су показале задовољство радом управљачког и ненаставног особља које је било испитивано.

У септембру 2019. године, Комисија за праћење и унапређење квалитета последипломских студија је спровела анкетирање електронским путем међу свршеним студентима специјалистичких академских студија (САС) модул Индустријска фармација на Фармацеутском факултету – Универзитет у Београду.

Упитник је припремљен по узору на упитник за процену квалитета последипломског образовања *European Association for Quality Assurance in Higher Education 2010, Helsinki (ENQA workshop report 12)*. Питања о квалитету рада органа управљања и стручних служби (27,28)

Студенти су оценили да је квалитет органа управљања био у потпуности адекватан (68.8%) или задовољавајући (31.3%). Студенти су такође оценили квалитет рада стручних служби као у потпуности адекватан (62.5%), или задовољавајући (37.5%).

На Факултету је усвојена и стандардна оперативна процедура која омогућава свим запосленим да закажу разговор са руководством и упуте своје похвале и примедбе на рад руководства и запослених.

У Скриптарници Факултета и Одсеку за наставу и студентска питања постоје књиге утисака у коју студенти могу забележити своја запажања.

Заинтересовани субјекти ван Факултета свој утисак о Факултету, управљачком особљу и запосленим могу стећи кроз реализацију различитих облика сарадње, који се у крајњем виду огледају кроз продубљивање сарадње као и наградама и плакетама додељених Факултету за различите доприносе (развој високог образовања, раду и развоју факултета, сарадњу и допринос унапређењу фармацеутске струке и др.).

10.7. Факултет обезбеђује број и квалитет ненаставног особља у складу са стандардима за акредитацију и настоји да и поред великих проблема који има у вези са запошљавањем истог обавља делатност у континуитету.

Мере Владе Републике Србије којима се ограничило ново запошљавање у јавном сектору су се одразиле и на број запослених из дела ненаставног особља на Факултету што потврђује упоредни приказ броја запослених из реда ненаставног особља на Факултету и подаци приказани у Табели 10.1.

Табела 0.1. Упоредни приказ броја ненаставног особља запосленог на неодређено време на Факултету у оквиру радних јединица 2012., 2015. и 2018. године

Редни број	Назив радне јединице	Укупно 2012.	Укупно 2015.	Укупно 2018.
1	РЈ Заједничке службе	57	45	44
2	РЈ Катедре	61	54	55
Укупно		118	99	99

Након успостављања ових мера, почев од 2014. године, а у складу са установљеним поступком, Факултет се обраћао и обраћа министарству достављањем тражених образаца и образложења у циљу добијања одобрења за попуну радних места али без успеха. У овом периоду, на Факултету је дошло до знатног смањења броја запослених из реда ненаставног особља, а тај број је смањен углавном услед природног одлива, што је резултирало чињеницом да су нека радна места од виталног интереса за рад Факултета остала упражњена. У складу са овим, због стицања услова за одлазак у пензију једног броја техничког и помоћног особља на катедрама и одласка са Факултета, извршена је прерасподела преосталих кадрова из категорије техничког и помоћног особља између катедри, а без новог запошљавања. Све ово је довело до веома отежаног обављања посла у организационим јединицама којима припадају та радна места, из чега произилази чињеница да један запослени обавља послове за више колега.

10.8. Факултет обезбеђује управљачком и ненаставном особљу перманентно образовање и усавршавање на професионалном плану. Усавршавање на професионалном плану подразумева похађање курсева, семинара и предавања које као резултат дају повећање компетенција, а које континуиране измене у законодавству, стандарди и захтеви за обављање послова и задатака на радним местима захтевају. Ненаставно особље је у овом периоду похађало обуке везане за примену нових законских решења у пракси, успостављање система DMS на Факултету, курс енглеског језика креиран за административне службенике на Универзитету у Београду и др. С тим у вези усвојена је и стандардна оперативна процедура Оспособљавање и развој компетенција запослених, а резултат њене примене представља развијање компетенција запослених која се евидентира кроз документоване извештаје.

Показатељи за Стандард 10

Прилог 10.1 Статут високошколске јединице, доступан на интернет страници Факултета, www.pharmacy.ac.bg.rs

Прилог 10.2 Правилник о систематизацији и Шематска организациона структура високошколске установе, доступан на интернет страници Факултета, www.pharmacy.ac.bg.rs

SWOT АНАЛИЗА

Квантификација процене предности, слабости, могућности и опасности испитиваних елемената анализе је вршена као:

+++ - високо значајно

++ - средње значајно

+ - мало значајно 0 -

без значајности

S	Предности/ Унутрашње снаге /Потенцијали	O	Могућности
	1. Дефинисаност организационе структуре +++ 2. Уведен систем менаџмента квалитетом према стандарду SRPS ISO 9001:2008 +++ 3. Израђена нова интернет страница Факултета +++ 4. Повећан број представника ненаставног особља које учествује у различитим врстама обука ++		1. Унапређење обучености и мотивација ненаставног особља +++
W	Унутрашње слабости	T	Опасности/ Слабости
	1. Непостојање могућности напредовања ненаставног особља +++ 2. Неукључивање ненаставног особља у пројекте и поједине активности +++		1. Ограничавање запошљавања у јавном сектору +++ 2. Тешка економска ситуација +++ 3. Велика спорост у одлучивању органа Универзитета у Београду +++

ПРЕДЛОГ МЕРА И АКТИВНОСТИ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА

Акциони план

(Стратешки циљеви и задаци за подршку одрживости и унапређења стандарда 10)

Задатак	Активности	Извршилац	Рок реализације	Индикатори исхода (мерљиви циљеви у погледу контроле реализације)
Континуирано унапређивање ненаставне подршке	Обука ненаставног кадра	Секретар Факултета	континуирано	Направљен годишњи план обуке ненаставног особља 10% запослених који годишње похађају обуке
Прелазак на outsourcing, где је то исплативо	Преиспитивање могућности уговорног ангажмана	Декан Продекан за финансије Секретар Факултета	2020.	Студија изводљивости

Стандард 11. Квалитет простора и опреме

11.1. Комплекс Факултета обухвата зграду Факултета која се састоји из више грађевинских целина повезаних комуникационим просторима и земљиштем површине око 6,9 хектара. Наставна, научноистраживачка, здравствена и стручна делатност, стручни, административни и технички послови се обављају у згради Факултета у оквиру: 4 (четири) амфитеатра, 19 (деветнаест) катедри у чијем саставу се налазе припадајуће лабораторије и 9 (девет) библиотека, 48 (четрдесет осам) кабинета наставника, лабораторија у оквиру РЈ „Лабораторије“, Учионице, Свечане сале, Виваријума, Рачунарске сале, Рачунарске учионице, Симулирајуће апотеке и просторија за рад запослених у стручним службама које обављају стручне, административне и техничке послове. Табеларни приказ простора Факултета је приказан у Прилогу 11.1.

Студентима Факултета је омогућено да користе: Интернет салу, Централну библиотеку у чијем саставу се налази и читаоница, услуге Скриптарнице, услуге фотокопирнице, централну гардеробу, гардеробне ормане и ресторан студентске исхране. Студентски парламент и студентске организације користе посебну просторију за свој рад.

Наставнички кабинети и канцеларије у којима стручне службе обављају послове су опремљени савременом рачунарском опремом која подразумева осим рачунара и штампаче, скенере и фотокопир апарате у зависности од реалних потреба стручне службе.

У згради Факултета се налази и Музеј за историју фармације који је смештен у посебној просторији у којој се чувају експонати и бројна архивска грађа везана за историјат фармације, као и Галерија музеја за историју фармације, која је омогућила да се део експоната музеја тематски обради, изложи и постане доступнији стручној и општој јавности која посећује Факултет. Збирка музеја је 1948. године стављена под заштиту државе као културно благо, а имајући у виду њен значај, Факултет је након вишегодишњег залагања, ове године добио решење о испуњености услова за почетак рада и обављање делатности музеја у оквиру Факултета од стране Министарства културе и информисања Републике Србије.

У холу Факултета је постављен Инфо киоск у циљу информисања посетилаца Факултета о локацији запослених на Факултету, а у портирници је инсталиран нов систем видеонадзора.

11.2. Факултет поседује адекватну и савремену техничку, лабораторијску и другу специфичну опрему која обезбеђује квалитетно извођење наставе на свим врстама и степенима студија.

Амфитеатри су опремљени (пored класичне опреме) LCD пројекторима са пројекционим платнима, а амфитеатри 1 и 2 и са савременом разгласном техником. Инсталирана је интерактивна табла и пројектор у амфитеатру 3. Рачунарска сала, Учионица и Рачунарска учионица су опремљене рачунарском опремом уз могућност употребе интернета, са укупно 96 места. У Интернет сали се налази 30 компјутера. Постављен је разглас у холу Факултета испред амфитеатара у циљу омогућавања лакше прозивке студената у испитним роковима.

Простори у којима се изводи практична настава су опремљени лабораторијском, аналитичком, мерном и другом специфичном опремом.

Рачунарски центар је опремљен серверима и другом компјутерском опремом, а у овом периоду су набављена два домен контролер сервера који су заменили постојеће домен контролере старе десет година.

11.3. Факултет континуирано прати и сходно својим могућностима усклађује своје просторне капацитете са потребама наставног процеса и бројем студената. У овом периоду поред редовног одржавања зграде Факултета извођени су радови на електро постројењима и инсталацијама, водоводу, канализацији и вентилационим системима; поправка и преправка канцеларијског и лабораторијског намештаја и израда новог намештаја у радним просторијама; вршене су набавке и уградња одговарајућих клима уређаја; извршене су адаптације кабинета и канцеларија на неколико катедри; адаптације лабораторија; извођени су столарски, лимарски, браварски, керамичарски и подполагачки радови.

Факултет континуирано прати и усклађује опрему са потребама наставног процеса. У периоду од 2016. године до 2018. године настављено је сервисирање опреме и инсталација као и набавка рачунарске, канцеларијске и

лабораторијске опреме као и набавка аналитичких и мерних инструмената и опреме за потребе наставне и научноистраживачке делатности. На интернет страници Факултета се налази и каталог опреме, Прилог 11.2.

У овом периоду Факултет је за потребе лабораторија набавио следећу опрему и то: HPLC систем, комору за испитивање стабилности лекова, систем за генерисање пречишћене воде, рефрактометар, сушницу и титратор; за потребе последипломске наставе и научноистраживачког рада набављени су уређаји од којих су неки: уређај за таблетирање, уређај за мешање прашкова, за полуаутоматско ручно пуњење тврдих капсула, за израду и мешање получврстих препарата, уређај за хомогенизацију, апарат са проточном ћелијом за испитивање брзине растварања, комора за растварање сирупа за диспензор; набављене су и магнетне мешалице, пехаметри, фрижидери, купатила.

Имајући у виду да је Факултет у сталној потражи за адекватним средствима којим би се санирала зграда и кров, и у овом периоду је настављено са аплицирањем за програме расподеле инвестиционих средстава код надлежних институција али без успеха.

У овом периоду израђено је неколико пројеката за које ће се у наредном периоду расписати тендери а односе се на климатизацију амфитеатра, реконструкцију фасаде, крова, Лабораторије за рад са експерименталним животињама и санације неколико простора на Факултету.

На САС Индустријска фармација, студенти несметано користе све ресурсе простора и опреме факултета.

11.4. Факултет свим запосленим и студентима обезбеђује неометан приступ различитим врстама информација у електронском облику и информационим технологијама, како би се те информације користиле у научно-образовне сврхе.

У циљу бољег информисања запослених, студената и шире јавности о свим активностима на Факултету, нових прописа који обавезују јавне институције да објављују податке о свом пословању и презентације на енглеском језику, израђена је нова интернет страница Факултета на српском и енглеском језику. На Интернет страници Факултета се налазе сви релевантни подаци везани за организацију и делатност Факултета, као и Информатор о раду Факултета који се ажурира сваког месеца. Имајући у виду да интернет страница Факултета презентује Факултет, надлежне функције Факултета имају обавезу да сходно додељеним надлежностима достављају информације Редакцији сајта која је једина надлежна за постављање и ажурирање свих информација. У овом периоду су уведене нове рубрике са подацима о пензионисаним наставницима и професорима емеритусима, постављена је интернет књижара, као и алумни страница, а у плану је завршетак рубрике у оквиру које би се налазили подаци везани за све наставнике који су вршили функцију декана Факултета од његовог оснивања.

Факултет је прикључен на eduroam сервис (бесплатан сервис за приступ интернету) обезбеђен од стране Академске мреже Србије (AMPEC) који омогућава свим запосленим и студентима приступ интернету преко приступних тачака које су распрострањене широм света, а током 2016. године је значајно проширена покривеност Eduroam WiFi мреже коју чини 28 access point-а чиме су покривени сви битнији простори у којима бораве запослени и студенти.

Велико унапређење у раду запослених и Службе за информационе технологије представља бесплатан прелазак на Windows 10 са старијих верзија; постављање Windows Deployment Services система на домен контролерима који омогућава брзу инсталацију рачунара. Набављени су и уграђени SSD дискови за лаптоп рачунаре по амфитеатрима. Направљен је прелаз са старог репозиторијума СУПА на elearning платформу Moodle, тако да сваки студент има кориснички налог за пријављивање и мора бити уписан на сваки курс

У овом периоду Факултет је завршио са имплементацијом Office 365 Education, мигрирао е-маил налоге запослених на овај систем, а у току наредне године је планирана израда е-маил налога за студенте.

Такође, Факултет је обезбедио сталан приступ различитим врстама информација у електронском облику преко академске мреже КОБСОН, приступ значајним страним и домаћим стручним и научним часописима, на Факултету а и од куће.

Опредељеност Факултета у промоцији elearning-а показује и чињеница да је на Факултету у 2017. години одржан седми Moodle Moot скуп (7th WeB&Serbian Moodle Moot 2017) посвећен коришћењу elearning платформе Moodle,

који је окупио стручњаке из региона, а запослени у Служби за информационе технологије су имали активну улогу у реализацији скупа.

11.5. На Факултету се налази неколико просторија опремљених савременим уређајима које студентима и запосленим омогућавају рад на рачунарима и коришћење услуга као што су фотокопирање, штампање, скенирање, нарезивање CD и DVD материјала и то: Скриптарницу у којој се осим продаје наставне литературе и канцеларијског материјала врши услуга фотокопирања, Фотокопирницу у којој се обавља услуга фотокопирања и Рачунски центар (у саставу Службе за информационе технологије) у којем је омогућено слање е-маил порука, скенирање, нарезивање CD и DVD материјала за потребе запослених и студената.

Прилози за Стандард 11

[Прилог 11.1 Укупна површина \(у власништву високошколске установе и изнајмљени простор\) са површином објеката \(амфитеатри, учионице, лабораторије, наставне базе, организационе јединице, службе\)](#)

Прилог 11.2 Каталог опреме, доступно на интернет страници Факултета, www.pharmacy.ac.bg.rs

SWOT АНАЛИЗА

Квантификација процене предности, слабости, могућности и опасности испитиваних елемената анализе је вршена као:

+++ - високо значајно

++ - средње значајно

+ - мало значајно 0 -

без значајности

S	Предности/ Унутрашње снаге /Потенцијали	O	Могућности
	- Одговарајућа и савремена опрема која обезбеђује квалитетно извођење наставе, научноистраживачког рада +++ - Адекватно опремљене рачунарске учионице са довољним бројем места за извођење наставног и научноистраживачког рада +++ - Континуирано праћење и усклађивање капацитета простора и опреме са потребама делатности Факултета ++		Аплицирање код невладиног сектора и приступних фондова ЕУ +++
W	Унутрашње слабости	T	Опасности/ Слабости
	- Неадекватна искоришћеност просторних капацитета у односу на укупну површину и укупан број студената и запослених (велике површине комуникацијских простора) +++ - Неадекватност пројектованих капацитета за на-пајање просторија електричном енергијом и сигурносних система (повећано оптерећење прикључивањем нове опреме) +++ - Недовољна искоришћеност опреме ++		Проблеми у финансирању високог образовања од стране ресорног министарства +++

ПРЕДЛОГ МЕРА И АКТИВНОСТИ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА

Акциони план

(Стратешки циљеви и задаци за подршку одрживости и унапређења стандарда 11)

Задатак	Активности	Извршилац	Рок реализације	Индикатори исхода (мерљиви циљеви у погледу контроле реализације)
Унапређење простора и опреме	Преиспитивање проблема простора и капацитета и предлог нових мера у складу са финансијама	Декан Продекан за финансије Одсек за одржавање објекта	континуирано	Извештај са предлогом нових мера
	Анализа реализације инвестиционог и текућег улагања и докумената који подржавају ове активности	Декански колегијум Одсек за одржавање објекта Комисија	континуирано	Извештаји и стандардне оперативне процедуре

Стандард 13. Улога студената у самовредновању и провери квалитета

13.1. Студенти су чланови Комисије за обезбеђење квалитета и поступак самовредновања (заступљеност 11%). Као чланови Комисије студенти активно учествују у изради бројних докумената и покретању иницијатива који су у делокругу Комисије. Студенти САС имају свог представника у оквиру Комисије за праћење и унапређење квалитета последипломских студија (КПУКПС). Одлука о учешћу студената у Комисији дат је у Прилогу 13.1.

13.2. Улога студента у процесу обезбеђења квалитета на Факултету остварује се кроз активно учешће студената у раду бројних комисија. Студенти су чланови следећих комисија: Комисије за обезбеђење квалитета и поступак самовредновања (заступљеност 11%), Комисије за праћење и унапређење квалитета наставе (29%), Комисије за праћење и унапређење квалитета последипломске наставе (%), Дисциплинске комисије (33%), Комисије за организовање и спровођење поступка студентског вредновања (40%), Комисије за доделу додатних ЕСПБ (67%), Етичке комисије (20%). У састав КПУКПН која је образована 2014. године улазе и студенти последипломских студија (27%) чиме су и студенти овог вида студија добили прилику да учествују у обезбеђењу квалитета на Факултету. Одлуке о учешћу студената у набројаним комисијама и радним групама дати су у прилогу 13.1.

13.3. Факултет периодично организује и спроводи анкете о ставовима и мишљењу студената о питањима из свих области које се проверавају у процесу самовредновања (Прилог 13.2.).

13.4. Студенти су, као чланови КПУКПН и преко Студентског парламента, активно укључени у процесе перманентног осмишљавања, реализације развоја и евалуације студијских програма у оквиру курикулума и развоја метода оцењивања. Студентским анкетама о вредновању предашког рада наставника и сарадника, те анкетом о вредновању студијског програма, наставног процеса, постигнутих исхода учења, рада органа управљања и стручних служби од стране свршених студената, студентима се даје још једна могућност да изразе свој став и мишљење о свим областима које се проверавају у процесу самовредновања.

Прилози за Стандард 13

[Прилог 13.1. Документација која потврђује учешће студената у самовредновању и провери квалитета: Одлуке о именовању студента у различитим комисијама и радним групама](#)

Прилог 13.2. Анкете студената

- [Прилог 4.4а\) Анкета свршених студената специјалистичких академских студија - модул индустријска фармација](#)
- [Прилог 4.4б\) Анкета активних студената специјалистичких академских студија - модул индустријска фармација у 2019. години](#)

SWOT АНАЛИЗА

Квантификација процене предности, слабости, могућности и опасности испитиваних елемената анализе је вршена као:

+++ - високо значајно

++ - средње значајно

+ - мало значајно 0 -

без значајности

S	Предности/ Унутрашње снаге /Потенцијали	O	Могућности
	1. АктивноучешћестуденатаСАСу комисијама одговорних за обезбеђење квалитета КПУНПН +++ 2. Застудентскепредставнике бирајусенајбољи студенти+++		1. Сарадња са свршеним студентима, као и њиховим послодавцима ће помоћи бољем сагледавању потреба у унапређењу квалитета наставних планова ++
W	Унутрашње слабости	T	Опасности/Слабости
	1. Незаинтересованост одређеног броја студената за квалитетно учешће у процесу евалуације и унапређења квалитета ++ 2. Недовољно развијена свест код студената о значају попуњавања анкета +++		1. Могућност да се на устелима и организацијама нађу студенти који ће заступати личне интересе, а не интересе студената ++ 2. Могућност да, услед превеликог ангажовања у комисијама и телима, студент не одговори на своје редовне обавезе у настави, што доводи у питање његов кредибилитет +

ПРЕДЛОГ МЕРА И АКТИВНОСТИ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА СТАНДАРДА 13

Акциони план

(Стратешки циљеви и задаци за подршку одрживости и унапређења стандарда 13)

Задатак	Активности	Извршилац	Рок реализације	Индикатори исхода (мерљиви циљеви у погледу контроле реализације)
Унапређење улоге студената у култури квалитета	Организовати јавне трибине и промовисати значај студентског учешћа у обезбеђењу квалитета	Сви наставници и сарадници, Студентски парламент, студент продекан	континуирана активност	Број јавних трибина и број учесника

Стандард 14: Систематско праћење и периодична провера квалитета

Процеси систематског праћења, периодичне провере као и континуирано унапређење квалитета у оквиру САС - ИФ, обавља се у оквиру развоја културе квалитета на Факултету. Ови процеси су праћени низом активности које се тичу унапређења квалитета у оквиру унутрашње - провере квалитета координираним од стране Комисије.

Комисија одређује и примењује мере и поступке осигурања квалитета у складу са документима које је усвојило Наставно-научно веће и који су доступни јавности, обавља периодично самовредновање у складу са Законом о високом образовању, а добијени резултати су доступни јавности на интернет страници Факултета.

За самовредновање САС-ИФ, Факултет је обезбедио све потребне податке и одговарајућу инфраструктуру, која се може видети из самог Извештаја о самовредновању, који обилује подацима добијеним из различитих извора: стручних служби Факултета које обављају стручне, административне и техничке послове; руководства Факултета; руководиоца САС; наставника и студената као и послодаваца који запошљавају фармацеуте са завршеном САС – ИФ.

Факултет има устаљену праксу да периодично спроводи анкетирање послодаваца који запошљавају фармацеуте са звањем специјалисте ИФ а у којима они оцењују квалитет специјалиста. Послодавци оцењују њихово теоријско знање, практичне вештине, организационе способности и др. На основу анкетирања послодаваца који запошљавају фармацеуте који су стекли звање специјалисте ИФ у периоду од 2015. до 2018. године евидентно је да је квалитет свршених студената на високом нивоу, а нарочито њихово теоријско знање.. Анкета је припремљена по узор на упитник за процену квалитета последипломског образовања *European Association for Quality Assurance in Higher Education 2010, Helsinki (ENQA workshop report 12)*, са додатим потребним питањима и спроведена је електронским путем.

Највећи број испитаника (44,4%) сматра да је факултет довољно припремио специјалисте фармације да извршавају своје радне задатке, нешто мањи број испитаника (33,3%) сматра да су специјалисти фармације у потпуности припремљени да обављају своје радне задатке, а 22,2% испитаника сматра да су специјалисти фармације само делимично припремљени да обављају своје радне задатке.

Највећи број испитаника (55,6%) сматра да су знања и вештине које су специјалисти фармације стекли у току специјалистичких академских студија значајно допринели побољшању квалитета њиховог рада, 33,3% испитаника сматра да је овај допринос изражен у довољној мери, док релативно мали проценат испитаника (11,1%) сматра да је овај допринос само делимичан.

Сличан тренд се уочава у одговорима који се односе на процену доприноса знања и вештина које су специјалисти фармације стекли у току специјалистичких академских студија на побољшање квалитета рада у компанији/установи. Наиме, 55,6% испитаника сматра да је овај допринос значајан, док једнак, нешто мањи број испитаника сматра да је овај допринос изражен у довољној мери (22,2%), односно, делимично (22,2%).

По питању рангирања значаја знања и вештина специјалиста фармације (оценом од 1-није значајно до 5 -веома значајно), највећи број испитаника сматра да највећи значај за компанију/установу има Развијеност радних навика (просечна оцена 4,78), затим следе Стручна знања и вештине, Способност решавања практичних проблема и Самосталност у раду (просечна оцена 4,67), па Тимски рад, Ниво организационих знања и вештина и Способност преношења знања и вештина (просечна оцена 4,56). Генерално је значај за компанију/установу свих наведених знања и вештина специјалиста фармације високо оцењен (просечне оцене $\geq 4,56$).

Што се тиче нивоа знања и вештина стечених у оквиру специјалистичких академских студија, највише је оцењена Развијеност радних навика (просечна оцена 4,89), а затим следе Стручна знања и вештине (просечна оцена 4,67), Способност преношења знања и вештина (просечна оцена 4,56), Самосталност у раду (просечна оцена 4,44), Тимски рад и Ниво организационих знања и вештина (просечне оцене 4,33) и на крају Способност решавања практичних проблема (просечна оцена 4,11). Нивои свих наведених знања и вештина специјалиста фармације су

добро оцењени (просечне оцене $\geq 4,11$). Највећа разлика између оцене значаја знања и вештина специјалиста фармације за компанију/установу и новоа датих знања и вештина стечених у оквиру специјалистичких академских студија се уочава за Способност решавања практичних проблема са просечним оценама 4,67 (значај) vs. 4,11 (стечено).

Највећи број испитаника (66,7%) је одговорио да је запосленима у великој мери додељен виши ниво одговорности у оквиру компаније/установе након завршетка специјалистичких академских студија, 22,2% испитаника је навела да је одговорност запослених специјалиста фармације делимично повећана, а само 11,1% да је значајно повећана.

Више од половине испитаника (55,6%) је мишљења да се при запошљавању стручног кадра из области Фармације у компанији/установи у великој мери даје предност кандидатима који имају завршене специјалистичке академске студије, 33,3% испитаника сматра да специјалисти фармације имају значајну предност приликом запошљавања, а 11,1% сматра да је предност специјалиста фармације само делимична.

Неки од испитаника (6 испитаника) су навели предлоге како је могуће унапредити квалитет студијских програма специјалистичких академских студија на Фармацеутском факултету.

Већина здравствених радника који уписују САС ИФ су запослени а студије уписују са циљем да унапреде знања и стекну додатне компетенције које ће им обезбедити боље радно место..

Факултет а самим тим и наставници ангажовани на извођењу наставе на САС ИФ имају интензивну сарадњу са националним и интернационалним фармацеутским компанијама, која се одражава кроз учешће на међународним пројектима, учествовање и организовање скупова са тематиком која се односи на индустријску фармацију, ангажовањем сарадника/експерата из фармацеутске индустрије са компетенцијама од значаја за индустријску фармацију., . Све ово омогућује да наставници стекну увид у рад међународних тела које се баве индустријском фармацијом, као и других високошколских установа у иностранству и да се упореде са њима. До сада, је Факултет по показатељима из подручја индустријске фармације, узимајући у обзир број објављених научноистраживачких радова и организованих скупова на тему индустријске фармације у рангу са престижним фармацеутским факултетима у иностранству.

Развој организационе културе квалитета подразумева не само периодичне провере квалитета наставног процеса, већ и успостављање својеврсне корелације између образовних, истраживачких и активности у области публиковања резултата. У складу са интернационалним стандардима, одговарајуће структуре прате и анализирају резултате научно-истраживачког рада, издавачку делатност и раде на унапређењу квалитета научне и стручне литературе чији су аутори наставници и сарадници ангажовани у настави САС ИФ. Континуирано се прати и успех студената на појединачним испитима и у целини (по студијским програмима) и на основу закључака у анализи добијених резултата предлажу се и предузимају мере за побољшање успеха студената.

Периодичне провере квалитета наставног процеса обавља Комисија за праћење и унапређење квалитета последипломске наставе. Ова Комисија континуирано прати и процењује све аспекте квалитета наставе (планове и програме, распореде извођења наставе, начин и квалитет извођења наставе, квалитет извршиоца наставе - наставника и сарадника). Поред ове две комисије у све горе поменуте процесе укључена је и [Комисије за организовање и спровођење поступка студентског вредновања](#), која обрађује резултате студентског вредновања и доставља их Комисији.

Евалуацију и преиспитивање обавља Комисија за обезбеђење квалитета и поступак самовредновања кроз интерне провере и самовредновање сходно процедури и плановима свог рада, а према правилнику о раду ове комисије.

На Факултету се редовно обављају интерне провере. Прва интерна провера је била 2014. године, када је и формиран Тим за квалитет. У току наредних година Тим за квалитет је једном годишње спроводио интерну проверу

у оквиру радних јединица: РЈ Катедре, РЈ Заједничке службе и РЈ Лабораторије, са задовољавајућим резултатима. Резултати провере су дати руководиоцу САС ИФ на увид.

У Извештају о самовредновању дати су бројни прилози, табеле, документа, записи, одлуке и сл. о вредновању свих области обезбеђења квалитета САС ИФ. Извештај о самовредновању усваја Наставно-научно веће Факултета у форми сумарног документа, док су резултати свих области вредновања због обимности докумената приказани упућивањем на одговарајући линк на интернет страници Факултета.

Резултати самовредновања, као и налази интерних провера се редовно презентују на седницама Наставно-научног већа где се сви запослени упознају са статусом обезбеђења квалитета, а са циљем његовог континуираног унапређења.

Преко студентских представника у оквиру Комисије и студенти се редовно упознају са резултатима самовредновања Факултета са циљем подизања свести о значају функционисања система обезбеђења квалитета, а последично и побољшања у стицању знања и вештина током процеса студирања.

SWOT анализа

Квантификација процене предности, слабости, могућности и опасности испитиваних елемената анализе је вршена као:

+++ - високо значајно

++ - средње значајно

+ - малозначајно

0 - без значајности

S	Предности/ Унутрашње снаге /Потенцијали	O	Могућности
	Самовредновање је постало део културе квалитета ++ Успостављен <i>online</i> систем анкетирања +++ Редовно се тражи мишљење послодаваца и извештаји са бироа за запошљавање +++ Наставници ангажовани на САС ИФ су чланови многих тела за квалитет +++		Управа Факултета даје јаку подршку даљем унапређењу система обезбеђења квалитета +++ Компетентан наставни кадар способан да се укључи у рад различитих комисија на нивоу Универзитета и заједнице ++
W	Унутрашње слабости	T	Опасности/Слабости
	Недовољно времена да се наставници поред својих обавеза посвете раду у телима за обезбеђење квалитета +++ Недостаје адекватна методологија поређења са другим високошколским установама у земљи ++		Мишљење дела студената и наставника да својим ангажовањем не могу ништа да промене у друштву +++ Стање фармацеутске индустрије у земљи које не утиче на стимулисање развоја кадрова у овој области ++

Предлог мера и активности за унапређење квалитета

(Стратешки циљеви и задаци за подршку одрживости и унапређења стандарда 14)

Задатак	Активности	Извршилац	Рок реализације	Индикатори исхода (мерљиви циљеви у погледу контроле реализације)
Развој и унапређење система квалитета	Израда нових докумената о провери квалитета и корективним и превентивним мерама	Комисије за обезбеђења квалитета наставе (КПУКПН)	Март 2020	Израђена процедура

Прилози за Стандард 14

Прилог 14.1.Извештаји о самовредновању Фармацеутског факултета из 2008, 2010, 2012. 2015 и 2018. године на интернет страници Факултета, www.pharmacy.ac.bg.rs који садрже податке о САС ИФ.